

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA REGIONÁLNÍ A ENVIROMENTÁLNÍ EKONOMIE

Cestovní ruch jako fenomén rozvoje euroregionů

Tourism as a Phenomenon of Euroregions Development

Student:

Bc. Renata Žurková

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. Jiří Kern, CSc.

Ostrava 2010

Zadání diplomové práce

Student: Bc. Renata Žurková
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T040 Regionální rozvoj
Téma: Cestovní ruch jako fenomén rozvoje euroregionů

1. Úvod
  2. Cestovní ruch a regionální rozvoj euroregionů
  3. Charakteristika vybraného euroregionu
  4. Komparativní analýza využití finančních zdrojů z operačních programů
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., DAMBORSKÝ, M., BLAŽEK, J. A KOL. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde Praha, a.s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0

HRABÁNKOVÁ, M., BOHÁČKOVÁ, I., *Strukturální politika Evropské Unie*. Praha: C.H.Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6

HORNER, S., SWARBROOKE, J., *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9

Vedoucí diplomové práce: Prof.Ing. Jiří Kern, Csc.
Datum zadání: 20. listopadu 2009
Datum odevzdání: 30. dubna 2010

Ing. Jan Malinovský, PhD.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení studenta

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a uvedl jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě, 27. dubna 2010

.....
podpis studenta

Obsah

ÚVOD	2
1. CESTOVNÍ RUCH A REGIONÁLNÍ ROZVOJ EUROREGIONŮ	3
1.1 DEFINICE A VÝZNAM CESTOVNÍHO RUCHU	3
1.1.2 <i>Vývoj cestovního ruchu v České republice</i>	6
1.3 POLITIKA CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉ REPUBLICE.....	7
1.4 PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE A PŘÍHRANIČNÍ REGIONY	9
1.5 EUROREGIONY.....	12
1.5.1 <i>Spolupráce euroregionů v České republice</i>	17
1.5.2 <i>Euroregion jako destinace cestovního ruchu</i>	18
1.6 LEGISLATIVNÍ RÁMEC A FINANČNÍ PODPORA PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE	20
2. CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO EUROREGIONU	23
2.1 HISTORIE A VZNIK EUROREGIONU TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO - ŚLĄSK CIESZYŃSKI	24
2.2 CHARAKTERISTIKA EUROREGIONU TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO - ŚLĄSK CIESZYŃSKI	24
2.3 ÚKOLY A CÍLE EUROREGIONU TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO - ŚLĄSK CIESZYŃSKI	27
2.3.1 <i>Projekty realizované v letech 1999-2002</i>	28
3. KOMPARATIVNÍ ANALÝZA VYUŽITÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ Z OPERAČNÍCH PROGRAMŮ	30
3.1 OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE ČESKÁ REPUBLIKA – POLSKO 2007–2013	32
3.1.1 <i>Úroveň řízení Programu</i>	39
3.2 ANALÝZA ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z OPKS ČR – PL, OBLAST PODPORY FOND MIKROPROJEKTŮ V RÁMCI EUROREGIONU TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO - ŚLĄSK CIESZYŃSKI.....	41
3.2.1 <i>Analýza projektových žádostí v rámci Fondu mikroprojektů</i>	43
3.2.2 <i>Analýza alokace a čerpání finančních prostředků FMP</i>	49
4. NÁVRHY A DOPORUČENÍ	55
ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	60
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	61
SEZNAM TABULEK	62
SEZNAM OBRÁZKŮ A MAP	63
SEZNAM GRAFŮ	64
SEZNAM PŘÍLOH	65
PŘÍLOHY	66

Úvod

Cestovní ruch se začal rozvíjet na přelomu 19. a 20.století. V průběhu 20.století prošel značným rozvojem, vývojem a mnoha změnami. Je nedílnou součástí ekonomiky snad každé země a přispívá rozvoji jak státních útvarů jako celku, tak jednotlivých regionů, krajů, měst a obcí aj. Vztah cestovního ruchu a regionálního rozvoje je velice úzký. Evropská Unie ve svých základních principech prosazuje rozvoj regionů, hlavně odstranění rozdílů (disparit) mezi regiony a právě proto uvolnila na programovací období 2007 – 2013 velké množství finančních prostředků, které by měly pomoci ke snížení rozdílů mezi regiony.

V rámci diplomové práce se chci zaměřit na problematiku euroregionů a cestovního ruchu jako fenoménu jejich rozvoje. Cílem mé diplomové práce je komparativní analýza čerpání prostředků z operačních programů. Práce bude rozdělena do čtyř hlavních kapitol.

V první části práce se budu zabývat teoretickými poznatky z oblasti cestovního ruchu, destinací cestovního ruchu, dále politiky cestovního ruchu v návaznosti na rozvoj regionu a také na samotné euroregiony, jejich vznik, vývoj a současný stav v ČR.

Druhá kapitola bude zaměřena na Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński, který jsem si vybrala k detailnějšímu rozpracování. V kapitole bude uvedena historie a charakteristika euroregionu, stejně tak i úkoly a cíle euroregionu a dosavadní úspěchy v realizovaných projektech.

Třetí část práce bude zaměřena na komparativní analýzu využití finančních prostředků z operačních programů. Pozornost bude zaměřena na Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko, ze kterého mnou vybraný Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński čerpá finanční prostředky. Analýza bude zaměřena jednak na čerpání prostředků samotného euroregionu se zaměřením na oblast cestovního ruchu, tak čerpání financí všech euroregionů spadajících do daného operačního programu. Mé návrhy a doporučení týkajících se čerpání finančních prostředků a využití financí v rámci rozvoje cestovního ruchu v euroregionu budou obsahem poslední, čtvrté části.

Téma cestovního ruchu jako fenoménu rozvoje euroregionů jsem si vybrala z důvodu propojení znalostí z mého předešlého studia oboru Ekonomika cestovního ruchu a získaných nyní studií oboru Regionální rozvoj. Podle mého názoru je cestovní ruch velice důležitým faktorem rozvoje jakéhokoliv regionu, samozřejmě ohledem na trvale udržitelný rozvoj, který by měl být nedílnou součástí rozvoje regionů i v mnoha jiných oblastech.

1. Cestovní ruch a regionální rozvoj euroregionů

Cestovní ruch je jedním z největších a nejrychleji se rozvíjejících průmyslů světa. Má vliv na zaměstnanost, na tvorbu hrubého domácího produktu, vytváření devizových rezerv státu, záchranu kulturních, uměleckých a historických památek, zvyšuje všeobecnou vzdělanostní úroveň obyvatelstva.

Postavení cestovního ruchu v ekonomice státu závisí z části na velikosti volného domácího, i na průniku zahraničního kapitálu. Rozhodnutí o tom, jestli je vhodné na daném území cestovní ruch rozvíjet, musí být podloženo kvalitním průzkumem a informacemi.

Přínosem pro stát je cestovní ruch jen v případě, kdy se bude rozvíjet na základě přepracované koncepce státu jako celku, jeho regionů a středisek (obcí) jako destinací cestovního ruchu.¹

1.1 Definice a význam cestovního ruchu

Cestovní ruch se stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. V rámci cestovního ruchu se každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí, kteří zpravidla ve svém volném čase opouštějí dočasně místa svého trvalého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů. Vůdčím motivem tohoto pohybu a pobytu je záměrná změna prostředí, jež umožňuje člověku uspokojit některé z jeho potřeb. Účast na cestovním ruchu se tak stává výrazem určitého jednání člověka, ve kterém se odrážejí jak jeho potřeby, zájmy, cíle, úmysly, tak i podmínky pro jejich realizaci. Účast na cestovním ruchu se stala v poválečném období jedním z měřítek životní úrovně, nezadatelnou součástí spotřeby, charakteristickou prakticky pro všechny vrstvy obyvatelstva ve vyspělých státech.

Cestovní ruch je nutno chápat v jednotě jeho dvou stránek:

- cestovní ruch jako způsob uspokojování potřeb, tedy jako oblast spotřeby
- cestovní ruch jako oblast podnikatelských příležitostí v mnoha oborech lidské účinnosti, a jako významnou součást ekonomiky společnosti.

Složitost, mnohotvárnost a průřezovost cestovního ruchu dává možnost uplatnění různých přístupů k jeho pojetí i zkoumání. V teorii i praxi bývá nejčastěji akcentováno hledisko:

---

¹ KIRAL'OVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*, s. 9 - 12

- ekonomické, které zkoumá cestovní ruch z pohledu ekonomických procesů nutných k zajištění účasti lidí na cestovním ruchu i z hlediska účinků cestovního ruchu v ekonomice státu, regionů i ekonomice světové

- ekologické, které si všímá zejména hodnocení potenciálu území pro cestovní ruch a vzájemného vztahu cestovního ruchu a životního prostředí, včetně jeho ochrany

- geografické, které si všímá cestovního ruchu z hlediska jeho vazby na geografické prostředí, význam tohoto prostředí pro rozvoj cestovního ruchu, jakož i vztahem mezi místy bydliště a místy cestovního ruchu

- sociologické a psychologické, všímající si cestovního ruchu zejména ve vztahu k člověku, k jeho potřebám, jeho motivům účasti na cestovním ruchu a dále oblasti vzájemných vztahů mezi lidmi, zejména vztahů mezi účastníky cestovního ruchu místním obyvatelstvem míst cestovního ruchu.

V průběhu vývoje cestovního ruchu jako společensko ekonomického jevu, se mění i přístup k jeho definování a vymezení. Autoři ve svých definicích zdůrazňují různé stránky tohoto složitého jevu, mnohdy v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je cestovní ruch zkoumán a definován. Například J KAŠPAR (1985) chápe cestovní ruch jako cestování a dočasný pobyt lidí mimo místo trvalého bydliště, obvykle ve volném čase a to za účelem rekreace, poznání a spojení mezi lidmi. Naproti tomu švýcarský profesor C.KASPAR (1989) pojímá cestovní ruch jako souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, pro které místo pobytu není ani místem trvalého bydliště ani místem pracoviště. Tudíž v souhrnu je možno uvést tyto základní rysy cestovního ruchu:

- dočasnost změny místa trvalého bydliště a dočasnost pobytu mimo něj
- nevýdělečný charakter cesty a pobytu (jsou obvykle realizovány ve volném čase)
- vztahy mezi lidmi, jež cestovní ruch vyvolává.

Za mezník v definování cestovního ruchu i pro jeho statistické sledování lze považovat Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu, pořádanou v červnu 1991 Světovou organizací cestovního ruchu (UNWTO) v kanadské Ottavě. Na této konferenci byl 250 představiteli z 91 zemí podán jednotný návrh na unifikaci základních pojmů souvisejících s cestovním ruchem a cestováním na národní i mezinárodní úrovni. Unifikace je spojena s přesnou klasifikací a vymezením pojmů. Podle této unifikace je cestovní ruch (tourism) definován jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (mimo místo bydliště) a to na dobu kratší než je stanovena

(u mezinárodního cestovního ruchu tato doba činí 1 rok, u domácí cestovního ruchu 6 měsíců), přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykovávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.²

Cestovní ruch se v zásadě člení na domácí (vnitrostátní) cestovní ruch, který se statisticky obtížně vyhodnocuje, a mezinárodní cestovní ruch (spojený s překročením státní hranice), který je celosvětově relativně přesně evidovaný. Materiály Světového fóra cestovního ruchu (listopad 1994 v Ósace) konstatují, že se cestovní ruch stává hlavním odvětvím světového hospodářství; ještě koncem 80. let byl na třetím místě za ropným a automobilovým průmyslem. Z celkového objemu příjmů připadá (odhadem) 80% na domácí cestovní ruch. Odvětví cestovního ruchu bývá často označováno jako “průmysl bez továrních komínů“. Jeho celosvětový rozmach vedl k rozvoji služeb zajišťujících ubytování a stravování turistů, k rozvoji cestovních kanceláří, škol pro odborné pracovníky, orgány řízení cestovního ruchu, informačních a reklamních služeb pro jeho potřeby, výroby suvenýrů apod.³

Odborná literatura dále člení nejčastěji cestovní ruch na:

- formy cestovního ruchu, nichž dominuje především hledisko motivů účasti na cestovním ruchu,
- druhy cestovního ruchu, které zohledňují převážně jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky.

Cestovní ruch lze také členit, na základě výše uvedeného vymezení, dle následujících kritérií:

- převažující motivace účasti na cestovním ruchu
- místo realizace
- vztah k platební bilanci státu
- délka pobytu
- způsob zabezpečení cesty a pobytu
- počet účastníků
- způsob financování
- věk účastníků

---

² INDROVÁ, J., MALÁ, V. *Cestovní ruch I.*, s. 7 - 13

³ HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*, s. 7 - 10

- převažující prostředí pobytu
- ostatní kritéria⁴

1.1.2 Vývoj cestovního ruchu v České republice

Jisté formy cestovního ruchu byly známy již ve starověkém Římě. Ve středověku šlo většinou o cestovní ruch spojený s náboženstvím (poutě), lovem, případně zábavou (turnaje, plesy). Za první formu „klasického“ cestovního ruchu považujeme návštěvy lázní, které se staly módními v 16. až 18. století. První organizovaný výlet se odehrál v Anglii roku 1841. V roce 1895 vzniká v Rakousku-Uhersku Spolek přátel přírody, který se zabýval realizací cestovního ruchu. Hlavní rozvoj nastává po druhé světové válce a jeho hlavními příčinami jsou urbanizace a dostatek volného času.⁵

V celém poválečném období převažoval v České republice až do roku 1989 domácí cestovní ruch, který představoval 95 % veškeré účasti na cestování. To bylo dáno mezinárodně-politickými podmínkami a administrativními opatřeními (vízová povinnost, výjezdní doložky a přísliby, řízené devizové hospodářství apod.). V domácím cestovním ruchu převládá krátkodobý, neorganizovaný cestovní ruch, koncentrovaný do letní sezóny, který se odehrával z 90 % formou chataření, chalupaření, stanování a cest za příbuznými a známými. Aktivní zahraniční cestovní ruch tvořili převážně klienti ze států bývalého východního bloku. Motivem pasivního zahraničního cestovního byly z větší části služební cesty a výrazně převažovaly výjezdy do socialistických států.⁶

V České republice se stále ne úplně daří realizovat standardizaci kvality poskytovaných služeb, zvyšovat kvalifikaci pracovníků v cestovním ruchu či dobudovat infrastrukturu cestovního ruchu, především ve venkovských oblastech. Základní podmínku pro uplatnění českého produktu na mezinárodním trhu cestovního ruchu bude, vedle odpovídající infrastruktury a očekávané úrovně nabízených služeb, především intenzivní marketing, aktivnější politika a podpora prodeje. Předpokladem úspěchu je tvorba skutečného produktu cestovního ruchu, komplexu vnitřně skloubených služeb. Vytvoření opravdu úspěšného udržitelného strategického plánu vyžaduje podle Světové rady pro cestování a cestovní ruch (WTTC) pohled na turistický produkt očima klienta (tvůrce vidí hotel – klient vidí personál). Při tvorbě nových produktů cestovního ruchu by měly být zohledněny principy trvale udržitelného rozvoje. Domácí cestovní ruch představuje nezastupitelnou část poptávky zejména v regionech, které nebyly zatím zahraničními

⁴ INDROVÁ, J., MALÁ, V. *Cestovní ruch I.*, s. 17 - 19

⁵ www.gis.zcu.cz, 15.2.2010

⁶ www.czechtourism.cz, 18.2.2010

návštěvníky objeveny nebo nemají potřebnou infrastrukturu. Během dalších let se dá vzhledem k nepříliš příznivým ekonomickým prognózám předpokládat další nárůst počtu domácích turistů.⁷

Aktuálně ekonomická krize ovlivnila natolik vývoj cestovního ruchu v České republice, že se razantně zpomalily meziroční příjezdy návštěvníků až do celosvětového poklesu ve druhém pololetí s tím, že region Evropy jako celek zůstal v počtu příjezdů na úrovni roku 2007 jen díky výsledku střední a východní Evropy. Pokles cestovního ruchu v České republice měl v zásadě stejné příčiny a podobný průběh jako ve světě. Projevily se a jsou zde však i další vlivy jako měnový vývoj, zájem o výjezdy, na druhé straně příčiny omezující ekonomický efekt tuzemských podniků poskytujících služby cestovního ruchu. První měsíce roku 2009 tento nepříznivý vývoj jen potvrdily a vedou až k dvoucifernému poklesu jak ve využití ubytovacích a stravovacích kapacit, tak v tržbách těchto zařízení.

10. konference cestovního ruchu, která se konala v Praze 20. dubna 2009, konstatovala, že za těchto okolností se dostala do nové, mnohem naléhavější a náročnější fáze též realizace platné Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007 – 2013 a potřeba ofenzivního přístupu k využívání a čerpání strukturálních fondů hlavně v regionech.⁸

1.3 Politika cestovního ruchu v České republice

Cestovní ruch má průřezový charakter a zasahuje do mnoha odvětví národního hospodářství, z tohoto důvodu je velice obtížné kvantifikovat celkový ekonomický přínos pro danou zemi. Některé oblasti jsou sice pro cestovní ruch charakteristické, ale poskytují služby a produkty nejenom účastníkům cestovního ruchu, kteří zase naopak spotřebovávají produkty a služby i z odvětví přímo nesouvisejících s cestovním ruchem. Politika cestovního ruchu jako součást hospodářské politiky představuje záměrnou a systematickou činnost směřující k obecně definovanému cíli zvyšování blahobytu země a lidí naplňováním dílčích opatření (cílů) a spočívající v komplexním plánování, usměrňování (regulaci) a tvorbě cestovního ruchu prostřednictvím různých nástrojů a nositelů (státních, soukromých).

V posledních letech se posiluje význam cestovního ruchu v regionální politice. Vysoká dynamika růstu cestovního ruchu v daném regionu může efektivně napomáhat

---

⁷ www.kr-moravskoslezsky.cz, 22.2.2010

⁸ www.mmr.cz, 24.2.2010

regionům se strukturálními problémy, protože představuje oblast ekonomiky, kde lze předpokládat stabilní ekonomický vývoj. Tím cestovní ruch vytváří ekonomické prostředí, které je odolnější vůči strukturálním problémům. Dotační programy podporující cestovní ruch jsou často významným nástrojem regionální politiky, proto je problematika cestovního ruchu vždy významnou součástí Strategie regionálního rozvoje, Národního rozvojového plánu, regionálních rozvojových strategií a programů rozvoje krajů a strategií rozvoje měst i obcí. Instituce zejména veřejného sektoru podporují odvětví cestovního ruchu a usměrňují negativní vlivy působící na toto odvětví prostřednictvím politiky cestovního ruchu.

Vliv institucionálního rámce na hospodářskou politiku se odráží v různých přístupech ke tvorbě politiky cestovního ruchu:

- pragmatický přístup znamená konání na základě vnitřních souvislostí a událostí, tj. na základě existující situace. Zásahy do odvětví cestovního ruchu se uskutečňují, až když nastane nějaká alarmující situace, podpůrná opatření jsou většinou vyhlášena na časově omezenou dobu. Tento typ politiky je uplatňován např. ve Švýcarsku.
- koncepčně dogmatický přístup – určuje koncepce, která má víceméně nátlakový charakter. Za projev dogmatismu můžeme označit např. strnulou dělbu práce mezi státem a soukromníky anebo mezi různými nositeli státní politiky cestovního ruchu. Tento přístup se uplatňuje zejména v zemích se silným postavením vlády jako např. Francie, Rakousko a Německo.

Nositelé politiky cestovního ruchu mohou být:

- veřejnoprávní instituce – stát, regiony, obce, úřady – které mají kompetence v oblasti cestovního ruchu
- soukromoprávní instituce – profesní svazy, zájmová sdružení, podnikatelská sdružení
- dobrovolné zájmové skupiny a akční sdružení – místní hoteliéři, účelová sdružení

V evropských podmínkách dále přichází do úvahy další nositel politiky, a to Evropská unie. S ohledem na členění cílů musí existovat také nositelé politiky cestovního ruchu na jednotlivých územních stupních. Jedná se tedy o nositele:

- mezinárodní politiky cestovního ruchu (OECD, WTO, EK EU),

- národní politiky cestovního ruchu (veřejnoprávní instituce pro cestovní ruch, národní centrály cestovního ruchu, obchodní komory),
- regionální politiky cestovního ruchu (regionální veřejnoprávní instituce, destinační managementy).⁹

1.4 Přeshraniční spolupráce a příhraniční regiony

Jedním z charakteristických znaků evropského kontinentu je poměrně velké množství hranic. Mnohé z nich respektují geomorfologický ráz evropské krajiny (hraniční pohoří, vodní toky apod.), značná část hranic je však důsledkem mocensko-politických bojů v průběhu posledních tří století. Nejstarší hranice existuje v Evropě mezi Španělskem a Portugalskem, zcela nejmladší stát světa, Černou Horu.

Počátky přeshraniční spolupráce, tak jak o ní v dnešním slova smyslu hovoříme, se datují do doby po druhé světové válce, kdy se začala rozvíjet především na hranicích Německa s Nizozemskem. V roce 1958 bylo kolem města Bronzu na německo-nizozemské hranici založeno EUROREGIO – první vyspělá institucionální forma přeshraniční spolupráce. Od něj je i odvozen obecnější název podobných struktur – euroregiony. Největší rozvoj přeshraniční spolupráce zaznamenala od začátku devadesátých let minulého století. Hlavními faktory byly následující skutečnosti (Council of Europe, 2006a):

- politické změny v zemích střední a východní Evropy otevřely cestu k postupnému odstraňování rozdělovacího vlivu hranic a rovněž vedly k novému druhu komunální a regionální politiky,
- prohlubující se integrace uvnitř Evropské unie, kde přeshraniční spolupráce hrála významnou roli v regionální politice Evropské unie snižující rozdíly mezi evropskými regiony,
- postupné rozšiřování Evropské unie, v rámci kterého přeshraniční spolupráce hrála velmi důležitou úlohu v procesu přípravy nových členských zemí na vstup do Evropské unie a následně jejich integrace,
- přeshraniční spolupráce rovněž byla významným nástrojem k rozvoji vztahů se sousedními zeměmi bez statutu kandidátských zemí.¹⁰

---

⁹ WOKOUN, R. A KOL. *Regionální rozvoj*, s. 205 - 215

Charakteristika příhraničních regionů:

- Nižší osídlení: důsledek přírodních podmínek – příhraniční oblast je tvořena geomorfologicky tak, že není zcela ideální pro život obyvatel (zejména horské oblasti),
  - : obavy z přeshraničních konfliktů,
  - : důsledky politických rozhodnutí – např. vystěhování německého obyvatelstva z českého příhraničí,
  - : dlouhodobě uzavřené hranice.
- Nižší hospodářský potenciál.
- Regiony s prvky periferie.
- Nevyhovující dopravní obslužnost.
- Zpravidla vyšší nezaměstnanost.
- Specifické typy nezákonné činnosti – pouliční prostituce, prodej zboží s falešným označením atd.
- Celá řada dalších faktorů vyplývajících z vnitřní ekonomické a politické situace státu.

Přeshraniční spolupráce pomáhá zmírňovat nevýhody hranic, překonávat okrajovou polohu příhraničních oblastí a zlepšovat životní podmínky obyvatel. Měla by zahrnovat všechny kulturní, sociální, hospodářské i infrastrukturní oblasti života. Hraniční regiony se stávají stavebními kameny a mosty při procesu evropského sjednocení, při soužití evropského obyvatelstva a menšin. Některé příhraniční oblasti oddělené státní hranicí charakterizuje společná identita či regionální povědomí, v rámci kterých probíhá přeshraniční spolupráce jako přirozený proces. Faktory, ze kterých může vycházet tento stav jsou:

- Historické, jazykové, kulturní, případně geografické kořeny – do této kategorie můžeme zařadit například euroregiony na hranicích Holandsko/Německo, Irsko/Severní Irsko, Portugalsko/Galicie, Finsko/Švédsko/Norsko.

Z pohledu regionů v České republice můžeme do této skupiny zcela jednoznačně zařadit euroregiony na česko-slovenské hranici a mezi Českou republikou a Polskem. Identita

---

¹⁰ POŠTOLKA, V., BRANDA, P. *Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa*. Recenzovaný vědecký časopis Regionální studia, s. 2 - 11

česko-německého a česko-rakouského pohraničí, vytvářená po staletí, byla zlikvidována poválečným odsunem německého obyvatelstva z československé části tohoto prostoru.

- Hospodářské souvislosti – charakteristickým znakem může být např. společný pracovní trh. Zde můžeme uvést na příklad Sárko/Lotrinsko/Lucembursko.
- Přeshraniční vztah mezi nodálním uzlem na jedné straně hranice a periferií na straně druhé – toto propojení je velmi zajímavé a vyplývá ze skutečnosti, že příhraniční venkovský region má nodální (spádové) centrum vzdálené, či díky geomorfologickým překážkám s obtížemi dostupné. Proto se ukázalo jako velmi vhodné napojení na město ležící na opačné straně hranice. Příklady takových center může být město Enschede v euroregionu Euregio, Štětín v Pomořansku či Triest ve Friuli-Venezia-Giulia.

V některých případech však státní hranice odděluje od sebe regiony, které buď sounáležitost v průběhu let ztratily (zejména díky politickým zásahům), či z různých důvodů (např. nemožností kontaktů vlivem přírodních podmínek) vzájemné propojení ani vzniknout nemohlo.

Politické souvislosti – tento stav existoval zejména na střední a východní Evropě před politickými změnami na sklonku 80. let minulého století, neboť zde více než čtyřicet let byly hranice mezi státy s odlišným politickým zřízením nepropustnou bariérou. Obdobným omezením byly též totalitní systémy Španělska a Řecka do 80. let 20. století. Až následné demokratické změny a vstup těchto zemí do Evropské Unie přinesly i zde nové podmínky přeshraniční spolupráce.

Geografické důvody – bariérami mohou být horské hřebeny (Alpy, Pyreneje) nebo moře např. Nord-Pas-de Calais (Francie) a Kent (Velká Británie).¹¹

V České republice se začala přeshraniční spolupráce rozvíjet počátkem devadesátých let. Především ze strany obcí z příhraničí existovala nejprve poprávka po „jakýchkoliv kontaktech přes hranici“ vycházející z komunikačního deficitu způsobeného poměrně velkou uzavřeností hranice. Dalo by se říci, že zpočátku hrála roli i určitá míra zvědavosti ve vztahu k „staronovým“ sousedům na druhé straně hranice. Kolem těchto prvních osobních kontaktů pak byla dále rozvíjena myšlenka systematického rozvoje přeshraniční spolupráce včetně její institucionalizace.

---

¹¹ NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*, s. 7-15

Přeshraniční spolupráce může mít různou intenzitu: od žádných vztahů přes pouhou výměnu informací, konzultace, koordinaci (jak negativní tak pozitivní) až po spolupráci vedoucí k postupné integraci. Intenzita spolupráce má obvykle vliv na vývoj její formy, i když i v rámci každé formy může být intenzita spolupráce různá. Z hlediska formy spolupráce lze vyzorovat několik vývojových stupňů:

- neformální spolupráce. Značný objem spolupráce v minulosti i v současnosti probíhá neformálně. Spolupráce funguje na základě nepsané dohody, není nijak formalizována.
- podepsané dohody o spolupráci. Jedná se o začátek formalizace spolupráce. V této kategorii je potřeba rozlišovat mezi dvěma druhy smluv:
  - krátkodobé ad hoc smlouvy především uzavírané pro účely projektu (některé programy vyžadovaly resp. vyžadují tento písemný závazek k projektové spolupráci),
  - dlouhodobé smlouvy zakládající např. konzultační nebo koordinační mechanismy mezi různými subjekty – většinou místními či regionálními orgány.
- společné subjekty (strukтуры) bez právní subjektivity. Jedná se o vyšší formu spolupráce, která již není krátkodobá a začíná být systematicky podporována a rozvíjena.
- společné subjekty s právní subjektivitou. Některé subjekty mohou mít svoji právní subjektivitu a to buď podle soukromého nebo veřejného práva.¹²

1.5 Euroregiony

Euroregiony, jak struktury přeshraniční spolupráce označujeme, nejsou jednotné z pohledu právní formy, organizace či kompetencí. Shodují se však zpravidla v tom, že jsou stálé; mají vlastní identitu oddělenou od svých členů; mají vlastní správní, technické i finanční zdroje; mají vlastní vnitřní rozhodovací pravomoci. Orgány euroregionu nevytvářejí nové formy místní nebo regionální vlády, ale vytvářejí prostor pro vzájemnou komunikaci stávajících orgánů z veřejného a soukromého sektoru. Geografické vymezení euroregionů nemusí odpovídat hranicím správních územních celků, je většinou určena

---

¹² POŠTOLKA, V., BRANDA, P. *Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa*. Recenzovaný vědecký časopis Regionální studia, s. 2 - 11

mirou sociálně-ekonomické integrace. Euroregiony tvoří základ pro regionální a místní aktivity přeshraniční spolupráce, řízení projektů přeshraniční spolupráce zajišťují instituce podle národních pravidel. Euroregiony vznikaly především na hranicích mezi SRN s Nizozemím, Belgií, Francií, Dánskem, Švýcarskem, Rakouskem, Polskem a Českou republikou.

Je velmi obtížné nalézt jednoznačnou definici pojmu euroregion. Vyplývá to ze skutečnosti, že příhraniční struktury jsou v Evropě velmi rozmanité, ať z pohledu struktury organizace, právní formy atd. Euroregiony lze chápat jako „demokraticky organizované instituce“, zaměřené na přeshraniční spolupráci. Jsou základem pro zpracování strategií, koncepcí a projektů a pro organizování a řešení aktivit přesahujících státní hranice.

Znaky organizace euroregionu:

- sdružení regionálních a místních institucí na obou stranách státní hranice, někdy s parlamentním shromážděním,
- přeshraniční organizace s trvalým sekretariátem a s odborným a správním personálem a s vlastními finančními prostředky,
- dle soukromého práva, založeno na účelových národních svazech nebo nadacích na obou stranách hranice dle příslušného platného veřejného práva,
- dle veřejného práva, založeno na mezinárodních smlouvách, které upravují členství oblastních institucí.¹³

Nejrozšířenějším a nejstarším modelem právního postavení euroregionů je systém tzv. „dvojčat“, kde na každé straně hranice existuje samostatné sdružení obcí či vyšších regionálních celků (okresy, regiony). Tato sdružení tvořící jednotlivé národní části euroregionu pak spolu uzavřou dohodu o spolupráci, kterou založí samotný euroregion. Dohoda většinou zakládá společné orgány a upravuje jejich fungování. Euroregion v tomto případě nemá vlastní právní subjektivitu. K tomu, aby mohl být založen euroregion s právní subjektivitou, bylo dlouhou dobu zapotřebí mezivládní dohody dotčených států, která by tuto možnost municipální a regionální sféře poskytla.

Pro euroregiony má v tomto ohledu velký význam přijetí nařízení umožňující zakládat tzv. Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS). ESÚS je nový právní nástroj, který má svou oporu v komunitárním právu (v právu Společenství). Jedná se

---

¹³ NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*, s. 7-15

o nový druh právního subjektu, které může na území Evropské unie vznikat na základě evropského nařízení přijatého 5. července 2006. ESÚS mohou založit členské státy, regionální a místní úřady či další veřejnoprávní subjekty, případně asociace složené z výše uvedených subjektů. Podmínkou je, že tyto subjekty musí být nejméně ze dvou členských států Evropské unie.¹⁴

Sdružení měst a obcí v příhraničních částech ČR je zaměřené na přípravu a realizaci konkrétních návrhů projektů pro oživení území od poradenství při jejich přípravě a realizaci až po spoluúčast na celostátních i mezinárodních programech. Euroregiony spolupracují také na tvorbě kalendáře společenských, kulturních a sportovních akcí konaných na území euroregionu a přispívají tak k užší spolupráci, podpoře cestovního ruchu a kulturním výměnám.¹⁵

Příhraniční regiony tradičně patří k hospodářsky nejméně rozvinutým oblastem každého státu. Z minulosti si navíc zpravidla nesou břemeno národnostních konfliktů táhnoucích se několik staletí a utlumujících rozvoj ekonomických aktivit všeho druhu. V rámci Evropské unie se pohraniční regiony rychle staly místem výměny zkušeností a centrem intenzivní spolupráce při řešení problémů daných zeměpisnou polohou na periferii jednotlivých států. Jedním ze základních kamenů procesu evropského sjednocení byl právě vznik nadnárodních celků nacházejících se po dvou stranách státních hranic členských zemí. První euroregiony, přeshraniční sdružení obcí a měst, jejichž obyvatelstvo sice hovoří rozdílnými jazyky, často je ale spojuje přítomnost významných národnostních menšin, začaly vznikat již v padesátých letech minulého století.

V současnosti existuje na sto osmdesát takovýchto celků, většina z nich je sdružena v Asociaci evropských přeshraničních regionů (AGEG). V řadě případů, jako je německo-francouzsko-švýcarský Oberrhein či regionální uskupení Andalusie-Gibraltar-Maroko, je jejich součástí pohraniční oblast státu, který není členem Evropské unie. Euroregiony vznikaly i tam, kde jejich vzniku bránila výrazná přírodní překážka jako jsou velehory, moře či široké vodní toky (Pracovní společenství Pyreneje, Kréta-Kypr). Euroregiony mají mimo jiné za cíl odstranit flagrantní rozdíly v životní úrovni občanů sousedních zemí. Ty vznikly na základě zanedbávání pohraniční oblasti jednoho státu i díky absenci přeshraniční spolupráce dané existencí takových bariér, jako byla někdejší železná opona.

---

¹⁴POŠTOLKA, V., BRANDA, P. *Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa*. Recenzovaný vědecký časopis Regionální studia, s. 2 - 11

¹⁵ www.crr.cz, 15.02.2010

Jsou nejkomplexnější formou mezinárodní spolupráce, neboť obyvatelé každého euroregionu se věnují společným aktivitám ve všech oblastech života, nejenom hospodářské, společenské či kulturní. Na místní úrovni vhodně doplňují činnost administrativního aparátu příslušných států. Evropskou přeshraniční spolupráci výrazně oživila iniciativa INTERREG v roce 1990, která vedla ke vzniku celé řady euroregionů s účastí obyvatel ze zemí někdejšího sovětského bloku. Právě z toho důvodu, že se často jedná o dříve silně zaostalé oblasti, mají euroregiony právo na rozsáhlé dotace z fondů Evropské unie. Hlavním předpokladem pro podporu z unijních peněz je přitom určitá organizační struktura přeshraniční spolupráce.

Členství v euroregionu je všeobecně dobrovolné. Členy těchto příhraničních uskupení se mohou stát všechny obce a města, které se písemně zavážou dodržovat usnesení orgánů euroregionů. Oprávněnými příjemci a finančních prostředků EU a realizátory konkrétních projektů jsou voleni zástupci euroregionů, tedy rada a prezidium, rozhodovacím orgánem je valná hromada. Evropské fondy přitom zdaleka nejsou jedinými zdroji financování společných projektů uskutečňovaných na území euroregionů. Rozpočet některých projektů se pohybuje řádově v desítkách tisíc, u jiných jsou to miliony eur. Řada projektů, jako byla kupříkladu rekonstrukce malých železničních stanic na Šumavě či obnova kanalizační sítě v řadě obcí severní Moravy, by byla bez peněz z eurofondů neuskutečnitelná nebo by se na jejich realizaci čekalo řadu let. Euroregiony sice dostávají dotace z Bruselu, jsou ale konkrétním příkladem toho, že o svých záležitostech mohou občané členských států Evropské unie rozhodovat sami, pokud uchopí iniciativu do vlastních rukou. Svědčí o tom projekty dvoujazyčných rozhlasových stanic, přeshraniční autobusové a železniční linky zajišťující přepravu v odlehlých oblastech, společné národní parky či protipovodňová prevence.

Na území České republiky dnes existuje třináct euroregionů, jejich česká část pokrývá čtyřicet okresů a více jak polovinu území ČR. Jsou to Elbe-Labe, Erzgebirge-Krušnohoří, Egrensis (Chebsko), Bayerischer Wald-Šumava-Mühlviertel, Silva Nortica (jižní Čechy), Weinviertel-Pomoraví-Záhorie, Bílé Karpaty, Beskydy, Těšínské Slezsko, Silesia (Opavsko), Praděd, Glacensis (severovýchodní Čechy) a Nisa (Liberecko). Přispěla k tomu mimo jiné skutečnost, že jako příjemce finanční pomoci z eurofondů figuruje s výjimkou hlavního města Prahy a Středočeského kraje celé území ČR. Součástí euroregionů se ale staly také okresy, které leží ve značné vzdálenosti od hranic a spolufinancování některých projektů z eurofondů nemohou nárokovat, chtějí se však

podílet na přeshraniční spolupráci. Do česko-německo-polského euroregionu Neise-Nisa-Nysa chtějí nyní kupříkladu vstoupit také některé středočeské obce.

Tabulka č.1: Euroregiony České republiky

	Název	Počet obyvatel	Vznik	Sousední stát
1.	Nisa	1 653 373	21.12.1991	PL, D
2.	Labe	1 143 147	24.6.1992	D
3.	Kušnohoří	697 629	18.12.1992	D
4.	Ergensis	1 892 728	1.2.1993	D
5.	Šumava	1 260 000	20.9.1993	D, A
6.	Glacensis	763 228	5.12.1996	PL
7.	Praděd	872 262	2.7.1997	PL
8.	Těšínské Slezsko	656 502	22.4.1998	PL
9.	Silesia	512 479	20.9.1998	PL
10.	Beskydy	992 100	9.6.2000	PL, SK
11.	Pomoraví	997 332	23.6.1999	SK, A
12.	Bílé Karpaty	1 190 528	30.7.2000	A
13.	Euroregion Silva Nortica	380 845	28.5.2002	A

Zdroj: www.businessinfo.cz, www.czso.cz, www.crossborderdatabase.de, data k 31.12.2007

Euroregiony v České republice, jak je možno vidět v tabulce č.1, vznikaly během deseti let od konce roku 1991 do poloviny roku 2002. Jako první vznikly v období 1991-1993 euroregiony na česko-německé hranici. V roce 1991 byl založen euroregion Nisa podle vzoru euroregionů na německo-holandské hranici. V roce 1992 byl založen sousední Euroregion Labe a Krušnohoří. O rok později pak euroregion Egrensis a Šumava. V další vlně během let 1996-1998 vznikly euroregiony na česko-polské hranici: Glacensis, Praděd, Těšínské Slezsko a Silesia. V letech 1999-2002 pak byly doplněny euroregiony na česko-slovenské a česko-rakouské hranici: Pomoraví, Beskydy, Bílé Karpaty a jako poslední byla založena Silva Nortica.¹⁶

Motorem společných iniciativ v řadě euroregionů s českou účastí se staly společné projekty v rámci podpory cestovního ruchu, kulturní a sportovní akce. Jedny z nejlepších výsledků dosáhl v tomto ohledu právě euroregion Nisa (1991).¹⁷ V pořadí dalším motivem přeshraničních kontaktů bylo řešení společných problémů, které bylo dříve kvůli uzavřenosti hranice nemožné. Jednalo se především o oblast životního prostředí. Později se spolupráce zaměřila na zvýšení dostupnosti hranice (rozvoj „mostů“ přes hranice). Úsilí

¹⁶ POŠTOLKA, V., BRANDA, P. *Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa*. Recenzovaný vědecký časopis Regionální studia, s. 2 - 11

¹⁷ ec.europa.eu, 15.02.2010

bylo směřováno na otevírání nových hraničních přechodů a budování odpovídající dopravní infrastruktury. Snad nejvýznamnějším stimulem pro rozvoj spolupráce v místech, kde ještě neexistovala, byla finanční podpora této spolupráce ze strany Evropské unie – z předvstupního programu PHARE CBC.

Pokud se podíváme na euroregiony v České republice z hlediska právní subjektivity, zjistíme, naprostá většina nemá právní subjektivitu. Výjimkou je Euroregion Bílé Karpaty, který je sdružením zaregistrovaným na slovenské straně. Na české straně legislativa toto sdružení s účastí slovenského subjektu zaregistrovat neumožňuje. Ostatní euroregiony nemají právní subjektivitu a jsou založeny na výše popsaném modelu „dvojčat“.¹⁸

1.5.1 Spolupráce euroregionů v České republice

Jedním ze zájmových sdružení právnických osob, která zajišťuje spolupráci euroregionů, je Asociace euroregionů ČR. Byla založena 11.10.2001 v Teplicích a výraznou iniciativu projevíli především zástupci na česko-německé hranici (Euroregion Krušnohoří

a Euroregion Nisa). Členství v asociaci je dobrovolné, členem se může stát euroregion, případně jiný subjekt splňující znaky euroregionu, který má sídlo v České republice a je zapojen do přeshraniční spolupráce. Hlavní cíle asociace jsou:

- koordinace přeshraniční spolupráce v České republice,
- ochrana zájmů euroregionů České republiky,
- předávání informací o procesu evropské integrace a financování přeshraniční spolupráce,
- vytvoření společných stanovisek využitelných pro řešení konkrétních problémů v oblasti přeshraniční spolupráce,
- koordinace činností euroregionů ve vztahu k Asociaci evropských hraničních regionů a všem třetím subjektům.

Orgány asociace: Rada Asociace (zástupci jednotlivých euroregionů)

Předseda Asociace (statutární orgán asociace)

Generální sekretář Asociace

Sekretariát Asociace

---

¹⁸ POŠTOLKA, V., BRANDA, P. *Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa*. Recenzovaný vědecký časopis Regionální studia, s. 2 - 11

Majetek asociace je tvořen z členských příspěvků, darů, dotací a jiných příspěvků třetích osob a ostatních příjmů. Výši členských příspěvků určuje Rada Asociace. Asociace hospodaří dle ročního rozpočtu schváleného Radou.

Členové Asociace Euroregionů České republiky:

- Euroregion Šumava
- Euroregion Egrensis
- Euroregion Krušnohoří
- Euroregion Labe
- Euroregion Nisa
- Euroregion Silva Nortica¹⁹

1.5.2 Euroregion jako destinace cestovního ruchu

Rozvoj cestovního ruchu je podmíněn existencí vhodného potenciálu, který má výrazný teritoriální aspekt a je vázán na krajinný systém. Přírodní i antropogenní (vytvořený lidskou činností) potenciál, který vyjadřuje způsobilost územního celku vytvořit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, je rozmístěn nerovnoměrně a kvalitativně různorodě, přičemž se obvykle liší i v rámci velkých územních celků. Destinace cestovního ruchu je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací.

Podle UNWTO (Světová organizace cestovního ruchu – The United Nations World Tourism Organization) představuje destinace místo s atraktivními službami cestovního ruchu a jimi spojenými zařízeními, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh.

Pro destinaci cestovního ruchu je charakteristických šest komponentů, nazývaných též „šest A“, a to:

- *attractions* – primární nabídka cestovního ruchu, která množstvím, kvalitou a atraktivitou vyvolává návštěvnost (přírodní, kulturně-historický potenciál)
- *accessibility a ancillary services* – všeobecná infrastruktura, která umožňuje přístup do destinace, pohyb za atraktivitami destinace, patří sem také služby využívané především místními obyvateli (telekomunikační, zdravotnické, bankovní, poštovní apod.)

---

¹⁹ NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*, s. 18-25

- *amenities* – suprastruktura a infrastruktura cestovního ruchu, které umožňují pobyt v destinaci a využití jejích atraktivit (ubytovací, hostinská, sportovně-rekreační, kulturně-společenská a jiná zařízení)
- *available packages* – připravené produktové balíčky
- *activities* – rozmanité aktivity

Pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci je důležitá kvalitní nabídka, která je schopna přilákat návštěvníky a následně uspokojit jejich potřeby a požadavky. Nabídku cestovního ruchu je možné rozdělit na primární a sekundární.

Komponenty primární nabídky cestovního ruchu jsou utvářejícími podmínkami pro uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace; struktura, rozmístění a úroveň sekundární nabídky cestovního ruchu je určujícím faktorem využitelnosti destinace pro aktivity cestovního ruchu. Destinace cestovního ruchu je možné typologizovat na základě různých kritérií. V praxi se však obvykle používá vymezení typu destinace na základě nejtypičtější atraktivity primární či sekundární nabídky (jednotlivým destinacím často odpovídá více destinačních typů).

Typologizace destinací cestovního ruchu:

• městský	• exkluzivní
• přímořský	• hlavní města
• horský	• rozvinutá tradiční centra cestovního ruchu
• venkovský	• střediska cestovního ruchu
• autentický třetí svět	• účelově vybudované resorty
• jedinečný	
• exotický	

Pro produkt „destinace cestovního ruchu“ je typická komplementarita a to jak na mikro úrovni (mezi jednotlivými součástmi produktu), tak i na makro úrovni (mezi jednotlivými destinacemi). V zájmu dosažení ekonomického efektu je nutné, aby destinace cestovního ruchu vystupovala na trhu jako konkrétní produkt určený pro vybraný segment trhu, resp. segmenty.

Skutečnost, že destinace na trhu nabízí samostatné produktové řady a komponenty, jejichž producenty jsou různé podnikatelské a jiné subjekty, má vliv na management

a marketing destinace. „Producentem“ produktu „destinace“ by měla být organizace cestovního ruchu – kvazi podnik.²⁰

1.6 Legislativní rámec a finanční podpora přeshraniční spolupráce

Vznik euroregionů je iniciován místní, případně regionální samosprávou a dalšími subjekty v pohraničních oblastech. Znamená to, že tento typ regionu není zřízen na základě zákona, tak jak tomu je např. u krajů (Zákon č.129/2000 Sb., o krajích) či regionů soudržnosti (Zákon č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje). Existence euroregionů je z části vymezena § 55 zákonem č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení):

- 1) Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.
- 2) Obce mohou uzavírat s obcemi jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci.
- 3) Svazky obcí mohou uzavírat se svazky obcí jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel.
- 4) smlouvy podle odstavců 2 a 3 musí mít písemnou formu a musí být předem schváleny zastupitelstvem obce, jinak jsou neplatné. Smlouvy musí obsahovat
  - názvy a sídla účastníků smlouvy,
  - předmět spolupráce a způsob jeho financování,
  - orgány a způsob jejich ustanovování,
  - dobu, na kterou se smlouva uzavírá.
- 5) Právnícká osoba může na základě smlouvy o spolupráci podle odstavců 2 a 3 vzniknout, jen dovoluje-li to Parlamentem schválená a vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou Česká republika vázána.

Zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích se euroregiony řídí v případě, že jsou jako takové samy svazkem obcí. Pokud však mají jinou právní formu, např. smíšené právní formy veřejných a soukromých organizací, řídí se příslušnými právními normami.

Hlavní podstatou zakládání euroregionů je především zkvalitnění přeshraniční spolupráce v různých oblastech, jakými jsou například v oblasti podnikání, cestovního ruchu či v oblasti kulturní. Jedním z hlavních cílů Evropské unie je právě integrace a to

---

²⁰ KIRAL'OVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*, s. 15 - 18

nejen státních celků, ale také celků na nižší úrovni, spolupráce krajů, obcí, svazků obcí apod. Jedním z nástrojů této integrace jsou mimo jiné i programy přeshraniční spolupráce.

Cílem programů přeshraniční spolupráce je podpora hospodářské a sociální integrace příhraničních území prostřednictvím odstraňování přetrvávajících bariér a posilování jejich rozvojového potenciálu. V programovém období 2007 – 2013 je v rámci Cíle 3 – Evropská územní spolupráce realizováno 5 bilaterálních Operačních programů Přeshraniční spolupráce (OPPS):

- ČR – Sasko
- ČR – Bavorsko
- ČR – Slovensko
- ČR – Rakousko
- ČR – Polsko

Specifickými cíli programů přeshraniční spolupráce jsou:

- rozvoj místního podnikatelského prostředí a rozvoj cestovního ruchu v pohraničí,
- posilování dostupnosti dopravy a informačních a komunikačních sítí,
- rozvoj měst a venkova,
- rozvoj spolupráce, podpora vzdělání, výzkumu a vývoje, kultury, podpora integrace trhu práce a sociálního zařazení a podpora malých místních iniciativ, socioekonomických aktivit.

Řídícím orgánem operačních programů přeshraniční spolupráce je Ministerstvo pro místní rozvoj.²¹

---

²¹ NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*, s. 24-26, s.52 - 55

Tabulka č.2 Alokace finančních prostředků na jednotlivé OPPS²²

Název OPPS	Částka pro českou stranu v mil. EUR	Částka celkem pro daný OPPS v mil.EUR
ČR - Svobodný stát Bavorsko	55,04	115,51
ČR - Polsko	103,68	219,46
ČR - Rakousko	69,12	107,44
ČR - Sasko	67,2	207,4
ČR - Slovensko	56,55	92,74
Celkem OPPS	351,59	

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Z tabulky je patrné, že celková částka pro Českou republiku na Operační programy Přeshraniční spolupráce v období 2007-2013 činí 351,59 mil.€. Největší podíl z této částky byl přidělen OPPS ČR – Polsko, 103,68 mil.€ Alokace prostředků pro českou stranu v rámci ostatních OPPS se pohybují od 69mil € pro OPPS ČR-Sasko do 55 mil. € pro ČR-Svobodný stát Bavorsko.

²² www.strukturalni-fondy.cz, 08.03.2010

2. Charakteristika vybraného euroregionu

Euroregion Těšínské Slezko - Śląsk Cieszyński, který byl vybrán pro tuto diplomovou práci, leží v pohraniční oblasti severovýchodní části České republiky a jižního Polska,

v těsném sousedství se Slovenskem. Rozkládá se na území v úseku od Hrávy (ČR) a Jaworzynki (PL) po Bohumín (ČR) a Chalupki (PL). Přírozenou osu tvoří řeka Olše, srdcem pak jsou hraniční města Český Těšín a Cieszyn. Euroregionem prochází hlavní komunikační tah spojující severní a jižní Evropu. Na jeho území se nachází největší hraniční přechod mezi Českou a Polskou republikou: Český Těšín-Cieszyn. Z hlediska státní správy Euroregion zahrnuje v ČR okres Karviná a příhraniční část okresu Frýdek-Místek, v PL příhraniční část Slezského vojvodství.²³

Obrázek č.1 Euroregion Těšínské Slezsko

Zdroj: euroregion.inforeg.cz

²³ euroregion.inforeg.cz, 06.03.2010

2.1 Historie a vznik Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

Již na přelomu let 1989 a 1990 začala v Českém Těšíně jednání, jejichž hlavním bodem bylo obnovení vztahů mezi českými a polskými obcemi ležícími v příhraničních regionech a otevření česko-polských hranic. Skutečný rozvoj spolupráce však brzdil pomalý postup jednání mezi československými a polskými orgány. Proto pohraniční obce iniciovaly přenesení těžiště česko-polské spolupráce na regionální úroveň a od počátku 90. let tak vznikala v české i polské části Slezska sdružení měst a obcí, která měla rozvíjet spolupráci s partnery na druhé straně hranice. Například již v roce 1990 vzniklo v Polsku Sdružení měst a obcí Horního Slezska, kam byly zahrnuty i některé české obce a v roce 1992 bylo založeno Sdružení obcí severní Moravy a Slezska. Obě sdružení se v září roku 1992 sloučila pod názvem Sdružení měst a obcí Horního Slezska a severní Moravy. Společným cílem těchto aktivit bylo vytvoření euroregionu Slezsko, který měl vzniknout asi v letech 1995-1996. Kvůli obtížnosti sladění představ a požadavků různých částí Slezska a nevyjasněným otázkám kompetencí však k ustavení euroregionu nedošlo. Proto se v druhé polovině 90. let česko-polská regionální spolupráce přenesla do menších, vazbami pevněji svázaných oblastí, přičemž jednou z takových oblastí bylo i Těšínské Slezsko.

V devadesátých letech se změnila politické a hospodářské podmínky a obě země začaly usilovat o vstup do Evropské unie. Proto vznikla možnost podpořit projekty dotacemi z EU, v roce 1997 začala tak jednání zástupců české a polské části Těšínska a v roce 1998 byla úspěšně zakončena vyhlášením Euroregionu Těšínské Slezsko. Vznikl 22. dubna 1998 podpisem smlouvy o regionální spolupráci mezi Regionálním sdružením pro česko – polskou spolupráci Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně a Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“ se sídlem v Cieszynie.

2.2 Charakteristika Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

Základní organizační struktura Euroregionu je Rada Euroregionu, kde každou stranu zastupují 4 členové, celá rada má svého předsedu a místopředsedu. Druhým orgánem je Sekretariát Euroregionu, kde má každá strana svého sekretáře. Euroregion je dobrovolným společenstvím českých a polských sdružení obcí a měst Těšínského Slezska. Členy Regionálního sdružení pro česko – polskou spolupráci Těšínského Slezska jsou na české straně Euroregionu Svaz měst a obcí okresu Karviná, Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci a Sdružení obcí Jablunkovska. Sekretariáty pro českou

stranu Euroregionu mají sídlo v Třinci a Karviné. Euroregion nemá nadnárodní ani nadstátní charakter, ale je společenstvem sloužícím k vzájemné spolupráci.

Členové Regionálního sdružení pro českou – polskou spolupráci Těšínského Slezska:

Svaz měst a obcí okresu Karviná

Albrechtice	Chotěbuz
Bohumín	Karviná
Dětmarovice	Orlová
Dolní Lutyně	Petrovice u Karviné
Doubrava	Petřvald
Havířov	Rychvald
Horní Suchá	Stonava

Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci

Bukovec	Ropice
Bystřice	Řeka
Český Těšín	Smilovice
Hnojník	Střítěž
Horní Tošanovice	Třanovice
Jablunkov	Třinec
Komorní Lhotka	Vělopolí
Mosty u Jablunkova	Vendryně
Písečná	Sdružení obcí Jablunkovska

Sdružení obcí Jablunkovska

Bocanovice	Jablunkov
Bukovec	Košariska
Bystřice	Mosty u Jablunkova
Dolní Lomná	Návsí
Horní Lomná	Písečná
Hrádek	Vendryně
Hrčava	

Některé z obcí jsou členy více sdružení. Samotné Sdružení obcí Jablunkovska je členem Regionální rady rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci, ale navíc jsou i některé obce jak členy Sdružení obcí Jablunkovska tak i samostatně jsou členy Regionální rady rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci. Také část obcí z Regionální rady rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci jsou členové například také mikroregionu obcí povodí Stonávky.

Zakladateli Regionálního sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska byly v roce 1998 Svaz měst a obcí okresu Karviná, Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci a Sdružení obcí Jablunkovska.

Sdružení je dobrovolné, programově a účelově zaměřené zejména na spolupráci přesahující státní hranici s obdobnými právníckými osobami příhraničních regionů Polské republiky.

Hlavním cílem je koordinace v podobě doporučení a námětů hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje dotčeného území a jejich vzájemnost k programům, které připravují a realizují příslušné orgány příhraničního regionu.

Na druhé straně jsou členy Sdružení pro rozvoj a regionální spolupráci „Olza“ - Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“ tyto obce:

Brenna	Jastrzębie-Zdrój
Chybie	Jaworze
Cieszyn	Skoczów
Dębowiec	Strumień
Godów	Ustroń
Goleszów	Wisła
Hażlach	Zebrzydowice
Istebna	Powiat Cieszyński
Jasienica	

Euroregion leží v pohraniční oblasti severovýchodu České republiky a jižního Polska, na hranicích se Slovenskem. Územně do Euroregionu patří okres celý okres Karviná, příhraniční část okresu Frýdek-Místek a v Polsku příhraniční území Slezského vojvodství.

Tabulka č.3 Vybrané statistické údaje Euroregionu Těšínské Slezsko

	Česká část	Polská část	Euroregion celkem
počet obyvatel	351 277	305 225	656 502
rozloha (km ²)	763	966	1 729
hustota osídlení (ob/km ²)	460	316	380
počet obcí	41	16	57

Zdroj: *www. crossborderdatabase.de*, data k 31.12.2007

2.3 Úkoly a cíle Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

Euroregion podporuje v pohraničních územích rozvoj zejména v těchto oblastech činnosti:

- Výměnu zkušeností a informací při rozvoji regionu
- Výměnu zkušeností a informací z oblasti trhu práce
- Spolupráce při územním plánování
- Řešení společných zájmů v oblasti dopravy, komunikací, spojů a bezpečnosti obyvatel
- Řešení společných problémů ekologie a životního prostředí
- Spolupráci při prevenci řešení důsledků živelných pohrom
- Spolupráce v oblasti hospodářské a obchodní
- Rozvoj turismu a cestovního ruchu včetně rozvoje a dalšího zlepšování hraničního styku
- Akce podporující rozvoj kultury, osvěty a sportu, zejména poskytování informací o jednotlivých aktivitách
- Kulturní výměnu a péči o společné kulturní dědictví
- Vzájemnou spolupráci záchranných a horských služeb na území Euroregionu
- Spolupráce mezi školami a mládeží na území Euroregionu

Intenzivního řešení se dočkaly především body týkající se rozvoje dopravní a technické infrastruktury, oblast turistiky a cestovního ruchu. Oblast kultury je v přeshraniční spolupráci v současné době rozvinuta nejrozsáhleji, ovšem zapojení

Euroregionu Těšínské Slezsko je zde minimální, poněvadž jeho hlavním úkolem je tvorba a realizace projektů, které čerpají finanční prostředky z fondů Evropské unie.²⁴

2.3.1 Projekty realizované v letech 1999-2002

V letech 1999 – 2002 Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński čerpal finanční prostředky z přestupního programu CBC Phare Evropské unie. Předvstupní nástroje v České republice byly zaměřeny na vytvoření podmínek pro co nejrychlejší a nejefektivnější čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU po jejím vstupu do EU se současným pozitivním dopadem na hospodářství země. Česká republika využívala tři předvstupních nástrojů. Jednalo se o programy Phare, ISPA a SAPARD.

Program CBC Phare byl zahájen v roce 1994. Podporuje příhraniční spolupráci se sousedními státy v příhraničních regionech České republiky. Základním cílem programu je potlačit negativní vliv hranice na životní podmínky obyvatel v příhraničních regionech, prohloubit vzájemnou spolupráci lidí a vytvořit srovnatelné výchozí podmínky pro další rozvoj území na obou stranách hranice.

Hlavními cíli programu je podpora hospodářského rozvoje příhraničních regionů a posilování konkurenceschopnosti českých podniků, překonávání problémů zatěžujících regiony na obou stranách hranice (znečišťování živ. prostředí, nedostatečná infrastruktura), zvyšování životní úrovně obyvatel a prohlubování spolupráce mezi občany hraničních regionů.²⁵

Tabulka č.4 Projekty realizované do roku 2000, v rámci programu Phare CREDO:

Název projektu	Období realizace	Rozpočet	Účel (cíle) projektu
INGOREG 2000	Srpen 1998 – leden 2000	48.000 €	Aktivizace agentur příhraničních informací v regionu Těšínského Slezska – sběr, zpracování a šíření informací
REGIOTOUR	Srpen 1999 – srpen 2000	385.875 €	Cyklistické trasy Euroregionem Těšínské Slezsko- Śląsk Cieszyński
STRATEGIE	Srpen 1998 – červen 1999	14.120 €	Rozvoj turistiky v oblasti Těrlické a Žermanické přehrady a jezera Goczałkowice

²⁴ www.risy.cz, 06.03.2010

²⁵ www.crr.cz, 09.03.2010

MYŠÍ DÍRA	Rok 1999	2,6 mil. €	Rekonstrukce křížení komunikace II/468 s tratí ČD v Třinci (Phare CBC)
MONITORING			Rekonstrukce mezinárodních komunikací E462 a E75 v Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński (příprava záměru projektu, realizace v letech 2002-2007), (Phare CBC)

Zdroj: euroregion.inforeg.cz

Tabulka č.5 Projekty realizované v letech 2001-2002, v rámci Společného fondu malých projektů (SFMP) programu CBC Phare

Název projektu	Období realizace	Rozpočet	Účel (cíle) projektu
INFOBUSINESS	Srpen 2001 – únor 2002	7.527 €	Sběr, zpracování a šíření ekonomických a hospodářských informací v Euroregionu
IMAGE PROSPECT	Červenec 2001 - duben 2002	4.186 €	Prezentační materiál Euroregionu
INTERTURISM	Červen 2001 – březen 2002	9.933 €	Společná česko-polská strategie rozvoje turismu v Moravskoslezských a Slezských Beskydách
BORDER CROSSING	Červen 2001 – březen 2002	11.250 €	Modelová studie překračování hranic v roce 2005 (ČR a PL jsou členy EU)

Zdroj: euroregion.inforeg.cz

3. Komparativní analýza využití finančních zdrojů z operačních programů

Jedním z nejdůležitějších faktorů soudobého rozvoje regionů je mimo jiné skutečnost, že se v nich a to nejen v České republice, ale i v dalších státech EU, dynamicky rozvíjí právě cestovní ruch. Tato skutečnost je trendem hlavně v posledních letech. Cestovní ruch v sobě totiž zahrnuje celou řadu aktivit, převážně ekonomické povahy, které zároveň značnou měrou ovlivňují kulturní a sociální život regionů a dokonce i státních celků. Odvětví cestovního ruchu je v první řadě především komplexním souborem vzájemně propojených podnikatelských subjektů. Z pohledu regionálního rozvoje ať už obcí, mikroregionů či celých regionů je cestovní ruch významným tvůrcem pracovních příležitostí. Jedním ze specifických rysů služeb poskytovaných v rámci cestovního ruchu je také skutečnost, že jsou ve velké míře ovlivňovány faktory v nichž zaujímají důležité postavení přírodní podmínky, stav a celková atraktivita kulturních památek, úroveň technické infrastruktury a také kvalita životního prostředí.

Přírodní, krajinné a kulturní podmínky vytvářejí velmi příznivé prostředí pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace v česko-polské příhraniční oblasti. Mezi hlavní atraktivity oblasti patří rozmanitost a rozsah přírodních pozoruhodností, ekologicky hodnotná, relativně málo poškozená krajina, kulturní a historické dědictví s živými tradicemi a kulturou. Turisticky zajímavá a environmentálně cenná horská území Krkonoš, Jeseníků a Beskyd poskytují velmi dobré podmínky pro rozvoj zimních sportů a letní turistiky na obou stranách hranice. I přes dobré fungování středisek zimních sportů a různorodou kvalitu nabízených služeb cestovního ruchu není přírodně rekreační potenciál příhraniční oblasti ještě dostatečně využíván. Region má také velmi hluboké kulturní a historické tradice. Na jeho území se nachází řada technických památek, které byly ve většině případů postaveny ve stylu průmyslové architektury po těžbě nerostných surovin. V regionu nalezneme také hrady, zámky, pevnosti, historické městské části, ale i lázeňskou architekturu.

I přes to všechno potenciál cestovního ruchu v česko-polském příhraničí není dostatečně využíván. Schází společná propagace historického, přírodního a kulturního potenciálu na obou stranách hranice. Kromě toho má na nedostatečné využití potenciálu cestovního ruchu, zejména v polské části pohraničí, vliv nízká kvalita technické infrastruktury, chybějící základní obecní infrastruktura. Překážkou která brání efektivnějšímu rozvoji cestovního ruchu v česko-polské příhraniční oblasti je absence

společných sítí a struktur, realizace společných projektů a marketingových strategií zaměřených na přilákání nových návštěvníků, provázené nedostatkem finančních prostředků. Pro maximální využití potenciálu cestovního ruchu je proto nutné posilovat spolupráci a koordinaci subjektů veřejného a soukromého sektoru při plánování, přípravě a realizaci jak koncepčních dokumentů, tak jednotlivých aktivit či projektů.

Rozvojová strategie česko-polské příhraniční oblasti je zaměřena na odstranění těchto bariér, které oslabují konkurenceschopnost příhraničí. Je zacílena na zvýšení jeho atraktivity pro místní i vnější investory, pro obyvatele i návštěvníky. Druhým hlediskem, které vstupuje do formování strategie je využití příležitostí vyplývajících ze zapojení podporovaného území do evropské ekonomiky prohlubování evropské integrace.

Důraz je kladen na rozvoj podnikatelského prostředí (podpora navazování spolupráce mezi výzkumnými a vývojovými institucemi a podnikatelskými subjekty, posilování inovačního potenciálu), rozvoj cestovního ruchu (atraktivit cestovního ruchu, podpora jejich propagace, zlepšení nabídky produktů cestovního ruchu), na podporu vzdělání a celoživotního učení a přeshraniční spolupráci mezi místními komunitami a institucemi na obou stranách hranice (tvoření nových sítí a struktur) a na snižování stěhování obyvatelstva - vytvářením nových pracovních příležitostí a posilování dostupnosti území a zlepšování kvality životního prostředí.²⁶

Pokud bychom chtěli srovnat prosperitu jednotlivých regionů a zároveň určit jejich způsobilost pro čerpání podpory poskytované prostřednictvím politiky soudržnosti Evropské unie, tak významným kritériem pro porovnání je regionální hrubý domácí produkt (HDP) na jednoho obyvatele přepočtený k paritě kupní síly. Tabulka níže znázorňuje srovnání HDP jednotlivých regionů, které spadají do oblasti čerpání prostředků z OPPS Česká republika – Polská republika. Příznivější situace je na české straně, kde se ve všech krajích HDP/obyv. pohybuje na úrovni vyšší než 50% průměru HDP/obyv. EU-25 v paritě kupní síly. Česká příhraniční oblast však zaostává za průměrem hodnoty HDP/obyv. České republiky, který v roce 2007 dosahoval 80,1%. Vzhledem k průměru Evropské unie se úroveň jednotlivých polských příhraničních regionech se pohybovala v rozmezí od cca 40% (region Jeleniogórsko-walbrzyski) do 52,6 % (region Bielsko-bialski). Celkově pro Polskou republiku byla hodnota HDP/obyv. v roce 2007 54,4% průměrné hodnoty HDP na obyvatele EU.

---

²⁶ Programový dokument Operační program přeshraniční spolupráce ČR-PL, s.3-18, 28-32

Tabulka č. 6 Vývoj HDP v příhraniční oblasti k průměru EU-25 v % (HDP/obyv. v PPS, EU 25=100)

Území	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Evropská Unie (25 členů)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evropská Unie (27 členů)	104,3	104,4	104,2	104,1	103,8	:
ČR	70,4	73,4	75,1	75,9	77,0	80,1
Liberecký	61,6	59,4	60,4	63,6	62,6	61,8
Královehradecký	63,9	65,8	67,4	66,5	65,4	68,1
Pardubický	59,1	62,4	63,0	62,5	64,6	66,9
Olomoucký	54,7	56,7	59,3	57,5	57,1	59,3
Moravskoslezský	54,1	56,7	61,4	64,2	64,1	67,5
ČR oblast podpory celkem	58,7	60,2	62,3	62,9	62,8	64,7
PR	48,3	48,9	50,6	51,4	51,9	54,4
Bielsko-bialski	49,4	50,1	51,9	50,8	51,0	52,6
Rybnicko-jastrzębski	44,4	44,2	52,0	49,4	46,4	48,0
Jeleniogórsko-wałbrzyski	40,4	40,9	41,9	41,6	40,8	42,3
Opolski	44,1	43,4	51,0	48,7	47,2	51,2
PR oblast podpory celkem	44,6	44,7	49,2	47,6	46,4	48,5
Podporovaná oblast celkem	51,6	52,4	55,8	55,2	54,6	56,6

Zdroj: nui.epp.eurostat.ec.europa.eu, 2.4.2010

Operační programy přeshraniční spolupráce se týkají vždy hraničních regionů NUTS III sousedících s regiony v jiném členském státu. Všechny aktivity podporované v rámci OP přeshraniční spolupráce jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).²⁷

3.1 Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko 2007–2013

Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007–2013 navazuje na program Iniciativy Společenství Interreg IIIA Česká republika – Polská republika, který probíhal v letech 2004-2006 a byl připraven v souladu s Rozhodnutím Komise ze dne 31. října 2006 upravujícím seznam regionů a území způsobilých pro financování z Evropského fondu regionální rozvoj v rámci přeshraniční a nadnárodní větve Cíle Evropská územní spolupráce pro období 2007 – 2013. Hlavním cílem programu je přeshraniční spolupráce a rozvoj česko-polského příhraničí. Jde především o posilování vzájemných hospodářských, společenských a kulturních vztahů,

²⁷ www.strukturalni-fondy.cz, 31.03.2010

Program je určen pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský, z polské strany jde o regiony jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského. Čerpat prostředky z programu mohou kraje, obce, svazky obcí, euroregiony, organizace zřizované státem, kraji, obcemi, nestátní neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, hospodářské komory a další.

OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Česká republika - Polská republika 2007 - 2013

Podporované území

- České podporované území
- Polské podporované území
- Připojené území dle článku 21 Nařízení o EDF

Euroregiony a podregiony:

- Euroregion Beskidy
- Euroregion Glacensis
- Euroregion Nisa
- Euroregion Praděd
- Euroregion Silesia
- Euroregion Těšínské Slezsko
- podregion jeleniogórsko-walbrzyský
- podregion opolský
- podregion rybnicko-jastrzebský
- podregion bielsko-balský

Geografické označení:

- Liberec
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Hradec Králové
- Pardubice
- Pardubický kraj
- Olomouc
- Olomoucký kraj
- Opole
- Rybník
- Ostrava
- Olomoucký kraj
- Bielsko-Biala

Legenda:

- Euroregion Beskidy
- Euroregion Glacensis
- Euroregion Nisa
- Euroregion Praděd
- Euroregion Silesia
- Euroregion Těšínské Slezsko

Logo: OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Text: OPOLSKO-ČESKÁ SPOLUPRÁCE
© EuroGeographics
© ORR CR, duben 2008

V tabulce č. 7 jsou seřazeny euroregiony spadající pod Operační program příhraniční spolupráce Česká republika – Polská republika podle rozlohy. Největším

a zároveň nejlidnatějším euroregionem je euroregion Nisa, naopak nejmenším rozlohou i počtem obyvatel je euroregion Silesia.

Tabulka č. 7

Přehled euroregionů OPPS Česká republika – Polská republika

	Euroregion	rozloha (km²)	počet obyvatel
1.	Nisa / Niesse / Nysa	13 016	1 653 373
2.	Glacensis	8 351	763 228
3.	Praděd / Pradziad	4 087	872 262
4.	Beskydy / Beskidy	3 884	992 100
5.	Těšínské Slezsko / Śląsk Cieszyński	1 729	656 502
6.	Silesia	1 469	512 479

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/euroregiony/1001179/5159/>, 31.03.2010

Řídícím orgánem OPPS ČR - Polsko je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, v Polsku zajišťuje z pozice Národního orgánu činnosti spojené s realizací tohoto programu Ministerstvo regionálního rozvoje Polské republiky.

Program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), také spadá mezi regionální operační programy v cíli Evropská územní spolupráce a je pro něj z fondů EU vyčleněno 219,46 mil. €, které mají být z českých a polských národních veřejných zdrojů doplněny o 38,73 mil. €. Pro českou stranu je z fondů EU plánováno 103,68 mil. € (cca 2,92 mld. Kč), což činí přibližně 0,39% veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.²⁸

Činnost operačního programu se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu hospodářské spolupráce, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice. V případě operačních programů přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. Projekty musí dále zahrnovat příjemce z obou zemí, kteří spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.

---

²⁸ www.cz-pl.eu, 31.03.2010

Globálním cílem OPPS ČR-PL je podpora socio-ekonomického rozvoje území česko-polského příhraničí posilováním jeho konkurenceschopnosti a soudržnosti a propagací partnerské spolupráce jeho obyvatel.

OPPS Česká republika - Polsko obsahuje 4 prioritní osy rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Každá prioritní osa je určena různému spektru žadatelů.

Prioritní osa I - Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik - je například vhodná pro:

- Územní samosprávné celky na všech úrovních – v PL vojvodství, okresy; v ČR kraje, obce a jejich sdružení nebo svazky
- Organizace zřizované nebo založené státem, kraji či obcemi za účelem poskytování veřejných služeb
- Nestátní neziskové organizace (NGO)
- Hospodářské komory
- Euroregiony
- Vysoké školy, jiné vzdělávací a výzkumné instituce, aj

V následujícím textu jsou stručně rozděleny prioritní osy OPPS ČR-PL, jejich oblasti podpory, zaměření prioritní osy a také kolik prostředků bylo vyčleněno pro jednotlivou osu a její oblasti podpory.

<p align="center">PRIORITNÍ OSA I.</p> <p align="center">Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik</p>	<p align="center">vyčleněno z EU</p> <p align="center">70,2 mil.€*,</p> <p align="center">tj. 32% OP ČR-PL</p>
Oblast podpory	
1.1 Posilování dostupnosti	41,69 mil.€
1.2 Ochrana životního prostředí	17,55 mil.€
1.3 Prevence rizik	10,97 mil.€
<p><u>Zaměření</u></p> <p>- modernizace a rozvoj dopravní infrastruktury lokálního a regionálního významu v</p>	

* Evropská komise schválila na počátku dubna převod prostředků mezi jednotlivými osami. Finanční prostředky určené pro prioritní osu I. budou navýšeny o 11 400 000€, na 81 626 990€, www.cz-pl.eu, 11.04.2010

příhraničí, podpora veřejné dopravy, rozvoj informačních a komunikačních technologií v dopravě, infrastruktura pro zásobování vodou, čistírny odpadních vod a kanalizace,
 - nakládání s odpady, zásobování energiemi a podpora využívání obnovitelných zdrojů energií, péče o přírodu a krajinu, podpora rozvoje záchranných služeb,
 - předcházení environmentálním a technologickým rizikům, podpora aktivit spojených s monitoringem a řešením rizik životního prostředí apod.

Vhodní žadatelé finančních prostředků z Prioritní osy II – Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu – jsou:

- Územní samosprávné celky ve všech úrovních – v PL vojvodství, okresy; v ČR kraje, obce a jejich svazky nebo sdružení
- Organizace zřizované nebo založené státem, kraji či obcemi za účelem poskytování veřejných služeb
- Nestátní neziskové organizace (NGO)
- Hospodářské komory
- Vysoké školy, jiné vzdělávací a výzkumné instituce
- Euroregiony

PRIORITNÍ OSA II. Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu		vyčleněno z EU 79 mil.€*, tj. 36% OP ČR-PL
Oblast podpory		
2.1 Rozvoj podnikatelského prostředí		10,97 mil.€
2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu		59,25 mil.€
2.3 Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání		8,77 mil.€
<u>Zaměření</u> - spolupráce hospodářských komor, podnikatelských svazů, spolupráce v poradenství pro podniky, spolupráce ve výzkumu, vývoji a transferu know-how technologií pro malé a střední podniky, - spolupráce mezi subjekty trhu práce, spolupráce ve vzdělávání, - ochrana a obnova kulturního a přírodního bohatství, rozvoj cyklistických tras a stezek,		

* Evropská komise schválila na počátku dubna převod prostředků mezi jednotlivými osami. Finanční prostředky určené pro prioritní osu II. budou sníženy o 9 400 000€, na 69 605 364€, www.cz-pl.eu, 11.04.2010

hippostezek, turistických a lyžařských stezek a tras, zlepšení vybavenosti pro volnočasové aktivity, zřizování a činnost turistických informačních center, tvorba nových produktů cestovního ruchu a jejich propagace apod.

Specifickým nástrojem Prioritní osy III – Podpora spolupráce místních společenství – je Fond mikroprojektů, který nahrazuje Fond malých projektů, jež zde byl doposud úspěšně využíván. V rámci Fondu mikroprojektů mohou být projekty předkládány do 3.prioritní osy, ale projekty mohou také naplňovat cíle 1.a 2.osy.

Vhodní žadatelé finančních prostředků z Prioritní osy III – Podpora spolupráce místních společenství – jsou:

- Územní samosprávné celky ve všech úrovních – v PL vojvodství, okresy; v ČR kraje, obce a jejich svazky nebo sdružení
- Organizace zřizované nebo založené státem, kraji či obcemi za účelem poskytování veřejných služeb
- Nestátní neziskové organizace (NGO), Hospodářské komory
- Vysoké školy, jiné vzdělávací a výzkumné instituce
- Euroregiony

PRIORITNÍ OSA III. Podpora spolupráce místních společenství	vyčleněno z EU 57,05 mil.€⁺ , tj. 26% OP ČR-PL
Oblast podpory	
3.1 Územní spolupráce veřejných institucí	6,58 mil.€
3.2 Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit	6,58 mil.€
3.3 Fond mikroprojektů	43,89 mil.€
<u>Zaměření</u> - spolupráce územních samospráv, jimi zřízených organizací, NGO a subjektů poskytujících veřejné služby, - přeshraniční spolupráce při rozvoji území, - podpora společných kulturních a společenských projektů včetně podpory nezbytné doprovodné infrastruktury pro realizaci těchto projektů, - fond mikroprojektů apod	

⁺ Finanční prostředky určené pro prioritní osu III. budou sníženy o 2 000 000€, na 55 059 430€, www.cz-pl.eu, 11.04.2010

<p style="text-align: center;">PRIORITNÍ OSA IV.</p> <p style="text-align: center;">Technická pomoc</p>	<p style="text-align: center;">vyčleněno z EU</p> <p style="text-align: center;">13,02 mil.€</p> <p style="text-align: center;">tj. 6% OP ČR-PL</p>
<p><u>Zaměření</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OP ČR - Polsko, - výběr projektů, - monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, - propagace programu, poskytování informací a podpory žadatelům, pořádání školení/seminářů pro potenciální žadatele apod.²⁹ 	

Hlavní cíl prioritní osy Podpora efektivní realizace Programu je podmínkou pro dosažení ostatních prioritních os Programu prostřednictvím zajištění kvalitního řízení, implementace a využití prostředků ERDF.

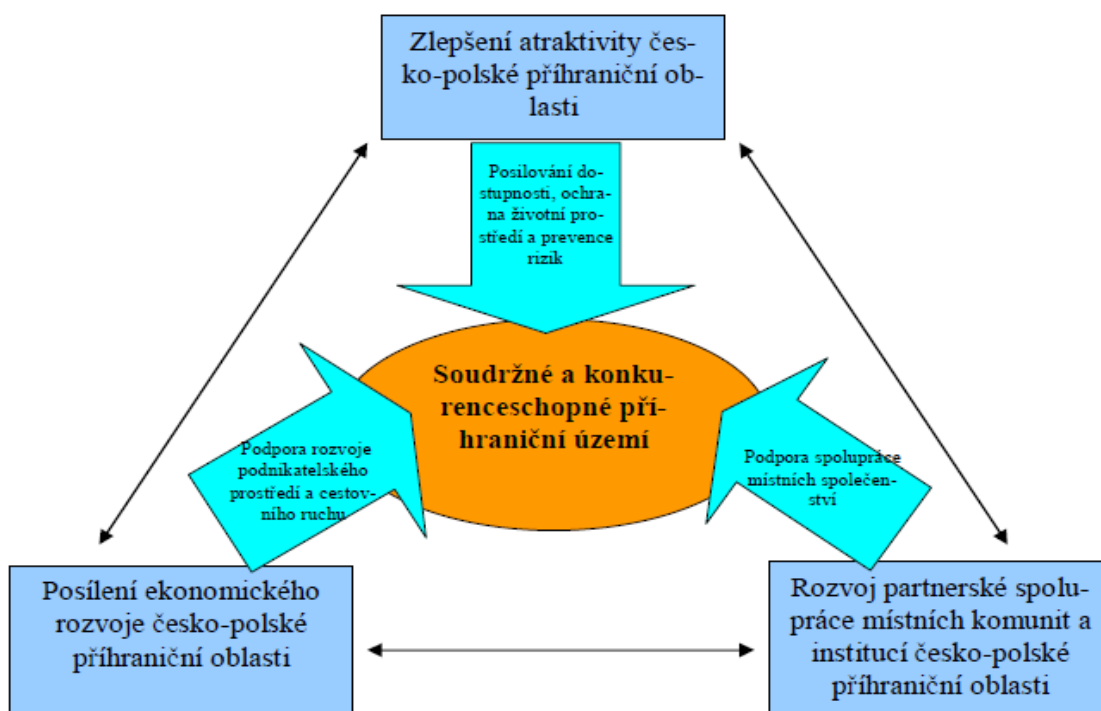
Žadatelé, kteří mohou čerpat prostředky z Prioritní osy IV. – Technická pomoc – jsou:

- Řídící orgán
- Národní orgán
- Společný technický sekretariát
- Regionální subjekty (kraje – krajské úřady, vojvodství – maršálkovské úřady)
- Kontroloři
- Další organizace zapojené do řízení a implementace Programu (viz text níže)

---

²⁹ euroregion.inforeg.cz, 31.03.2010

Obrázek č.3: Technická pomoc v rámci prioritní osy IV. OPPS ČR-PL

Zdroj: Programový dokument Operační program přeshraniční spolupráce ČR-PL 2007-2013, s.32

3.1.1 Úroveň řízení Programu

V souladu s čl. 14 Nařízení o ERDF, je pro řízení a provádění Programu vytvořena společná organizační struktura. Jejími nosnými články jsou:

- společný Řídící orgán,
- společný Certifikační orgán,
- společný Auditní orgán.

Členské státy se dohodly, že společný Řídící orgán Programu má sídlo na území České republiky. Na základě usnesení vlády ČR č. 175 ze dne 22.února 2006 je plněním funkce Řídícího orgánu pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Součinnost při provádění těchto činností z polské strany zajišťuje Ministerstvo regionálního rozvoje Polské republiky jako Národní orgán.

Společný Certifikační orgán Programu má také sídlo na území České republiky. Na základě usnesení vlády ČR č.198 ze dne 22.února 2006 je výkonem funkce společného

Certifikačního orgánu Programu pověřeno Ministerstvo financí ČR. Rozhodnutím ministra financí je výkonem společného Certifikačního orgánu pověřen odbor Národní fond.

Členské státy na základě dvojstranných dohod jmenovaly společný Auditní orgán. Ten se skládá ze zástupců obou členských států Programu a je odpovědný za výkon auditu Programu. Zajišťuje ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému Programu.

Dalšími subjekty zapojenými v implementační struktuře Programu jsou:

- kontroloři dle čl. 16 (1) Nařízení o ERDF,
- Společný technický sekretariát,
- regionální subjekty, na něž jsou delegovány vybrané úkoly.³⁰

Společný technický sekretariát (JTS – Joint Technical Secretariat)

V JTS pracují zaměstnanci z obou států zapojených do Programu, tj. z České republiky a z Polska, v souladu se zásadou rovného zacházení a partnerství. V JTS se používají oba jazyky členských států Programu. Společný technický sekretariát napomáhá Řídícímu orgánu, Monitorovacímu výboru (včetně představitelů Národního orgánu) a Auditnímu orgánu v oblasti vykonávání jejich činnosti v rámci Programu.

Mezi hlavní činnosti JTS patří:

- poskytování konzultací žadatelům,
- úkony v rámci projektového cyklu jednotlivých projektů (zejména příjem a registrace projektových žádostí a jejich zanesení do monitorovacího systému),
- poskytování informací o Programu (včetně veškerých informací nutných pro zabezpečení kontroly prvního stupně a koordinace programu na obou stranách hranice),
- zodpovědnost za kontrolu a hodnocení projektů,
- podpora MV včetně přípravy a konání jeho zasedání, příprava podkladů před jeho zasedáními, včetně přípravy projektových listů a vypracování zápisů z jednání,
- spolupráce na vypracování zpráv o implementaci Programu (včetně zpráv pro Evropskou Komisi),

---

³⁰ Programový dokument Operační program přeshraniční spolupráce ČR-PL 2007-2013, s.67

- propagace Programu,
- příprava a vedení základní společné informační databáze,
- další podpora orgánům Programu pro řádné provádění Programu.³¹

3.2 Analýza čerpání prostředků z OPPS ČR – PL, oblast podpory Fond mikroprojektů v rámci Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

Hlavním cílem Fondu mikroprojektů (dále FMP), který je hlavním prostředkem pro čerpání finančních prostředků z evropských fondů pro euroregiony, je rozvíjet a podporovat rozvoj spolupráce mezi komunitami na obou stranách hranice, se zaměřením na společné zlepšování kulturních, sociálních a ekonomických vztahů. Fond mikroprojektů představuje pružný nástroj pro realizaci nejmenších projektů Programu, je zaměřený na malé neinvestiční, případně i drobné investiční projekty. Specifický mechanismus realizace Fondu mikroprojektů předpokládá podporu projektů od 2000 EUR do 30 000 EUR, při celkových nákladech projektu do 60 000 EUR. Na Fond mikroprojektů je tak určeno celkem 20% celkové alokace programu.³²

Fond mikroprojektů je realizován v šesti českých euroregionech s polskou účastí – Nisa, Glacensis, Praděd, Silesia, Beskydy a Těšínské Slezsko a jeho realizace byla zahájena v dubnu 2008. Hlavní podmínkou čerpání z Fondu mikroprojektů pro samotné euroregiony bylo vypracování „velkého“ projektu, který obsahoval hlavní cíle, oblasti a specifika na co prostředky budou použity v rámci projektů v jednotlivých euroregionech. Projekty byly vypracovány ve spolupráci s polskými stranami euroregionů. Následující tabulka ukazuje seznam euroregionů, které přísluší do Operačního programu příhraniční spolupráce Česká republika – Polská republika a rozdělení finančních prostředků v rámci Fondu mikroprojektů pro programovací období 2007 – 2013. Pro lepší představivost se pod tabulkou nachází graf, který vychází z dat v tabulce.

---

³¹ www.cz-pl.eu, 01.04.2010

³² euroregion.infoereg.cz, 31.03.2010

Tabulka č. 8

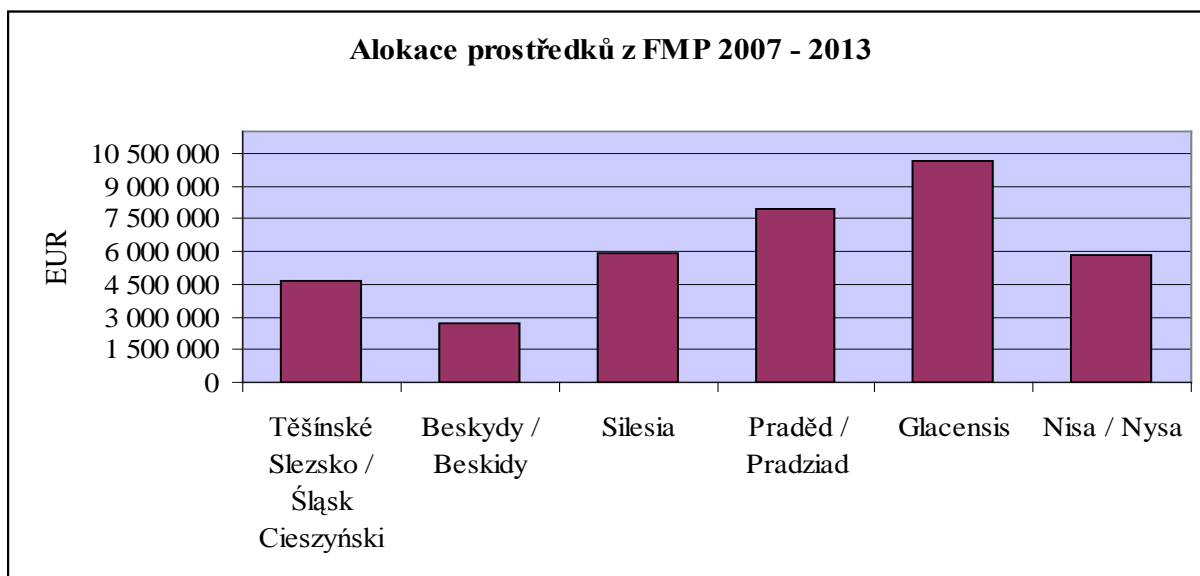
Přehled finančních prostředků Fondu mikroprojektů v jednotlivých euroregionech OPPS ČR - PL

Euroregion	Alokace CZ 2007 - 2013 (EUR)	Alokace PL 2007 - 2013 (EUR)	Euroregiony celkem
Těšínské Slezsko / Śląsk Cieszyński	2 110 550	2 550 000	4 660 550
Beskydy / Beskidy	722 500	2 002 489	2 724 989
Silesia	2 603 550	3 315 000	5 918 550
Praděd / Pradziad	3 727 250	4 250 000	7 977 250
Glacensis	5 920 250	4 250 000	10 170 250
Nisa / Nysa	2 540 000	3 315 000	5 855 000
Celkem	17 624 100	19 682 489	

Zdroj: <http://www.cz-pl.eu/fond-mikroprojektu.html>, 20.4.2010

Graf č. 1

Přehled finančních prostředků Fondu mikroprojektů v jednotlivých euroregionech OPPS ČR – PL

Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński takto získal na programovací období 2007 – 2013 finanční prostředky v hodnotě 4 660 550 EUR. Česká strana euroregionu má k dispozici 2 110 550 EUR a polská strana 2 550 000 EUR.

3.2.1 Analýza projektových žádostí v rámci Fondu mikroprojektů

Vhodní žadatelé (partneři), kteří mohou žádat o finanční prostředky z Fondu mikroprojektů v rámci Euroregionu Těšínské Slezsko jsou právnické osoby, a to:

- veřejnoprávní nebo
- ovládané veřejnoprávními právnickými osobami.

Společným rysem právnických osob jako žadatelů o finanční prostředky je založení nikoli k dosažení zisku (neziskové organizace). Oprávněnými žadateli jsou města, obce, svazky obcí, kraje, příspěvkové organizace státu, občanský sdružení, nadace, zájmová sdružení právnických osob, hospodářské a agrární komory, školská zařízení, církve aj.

Územní vymezení sídla žadatelů a místo realizace projektů je území Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński, s tím, že musí mít mikroprojekt pro podporované území jasný přínos.

Prostředky Fondu mikroprojektů lze použít výhradně na podporu mikroprojektů svým charakterem naplňujícím oblasti podpory a prioritní osy, které jsou uvedeny v Programovém dokumentu a Směrnici pro žadatele. Vzhledem k přeshraničnímu charakteru programu OPPS ČR – PL musí všechny předložené projekty splňovat následující podmínky:

- projekt musí mít průkazný přeshraniční charakter
- žadatel je povinen doložit polského partnera.

Projekty jsou rozdělovány podle intenzity spolupráce s polským partnerem (a naopak) do tří typů:

- projekty typu A: společný projekt s Vedoucím partnerem (Lead Partner)
- projekty typu B: partnerský projekt bez Vedoucího partnera
- projekty typu C: samostatně realizovaný projekt

V rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko jsou preferovány hlavně projekty typu A – společné projekty s Vedoucím partnerem. „Princip vedoucího partnera“ spočívá především v předkládání společné Projektové žádosti a realizování společného přeshraničního projektu. Princip vedoucího partnera se kromě jiného promítá v nutnosti naplnění minimálně dvou ze čtyř kritérií stanovených v Nařízení o ERDF v rámci každého projektu. Podmínky pro společný projekt jsou:

- společná příprava – projektem je výsledkem společných potřeb a nápadů, partneři z obou zemí se aktivně podílejí na plánování projektu, partneři se setkávají, plánují a domlouvají záležitosti týkající se přípravy projektu, připravují projektovou dokumentaci
- společná realizace – projekt obsahuje aktivity, které jsou realizovány partnery z obou stran hranice, rozdělení úkolů partnerů je popsáno v Projektové žádosti, důležitá je míra zapojení partnerů při realizaci aktivit projektu a podíl partnerů z obou stran hranice na naplňování cílů projektu, provázanost aktivit projektu
- společný personál – odráží, v jaké míře se společný personál podílí na realizaci aktivit projektu, zda je vytvořen společný projektový tým se stanovenými pravidly spolupráce, zda se tým zabývá společnou realizací projektu
- společné financování – podíl partnerů z obou stran hranice na financování rozpočtu projektu.

Společnou Projektovou žádost musí předložit Vedoucí partner (Lead Partner), který je vybrán na základě dohody všech dalších partnerů projektů, a který je zodpovědný za celkovou realizaci projektu.³³

Projekty typu B jsou projekty bez vedoucího partnera, kdy si každá strana předkládá svou Projektovou žádost (tzv. zrcadlový projekt) a po schválení projekty jsou finanční prostředky směřovány k žadatelům jednotlivých stran zvlášť.

Posledním typem projektů jsou projekty typu C, které bývají také označovány jako samostatně realizované projekty. Samostatnost je v této situaci chápána hlavně z pohledu iniciativy žadatele. Projekt je vypracován žadatelem na jedné straně hranice, ale není zde potřeba zapojení strany opačné v rámci příprav. Povinnost partnera u projektů typu C je v podstatě jen formální záležitost.

V rámci čerpání prostředků z Fondu mikroprojektů byly doposud (duben 2010) vyhlášeny Euroregionálním řídicím výborem (dále EŘV) Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński 4 kola výzev, ve kterých byli žadatelé vyzváni k předkládání projektových žádostí. Jednotlivá zasedání proběhla v tomto chronologickém pořadí:

- 1. kolo – 11. září 2008

---

³³ euroregion.infoereg.cz, 31.03.2010

- 2. kolo - 4. února 2009
- 3. kolo – 25. června 2009
- 4. kolo – 21. prosince 2009
- 5. kolo – plánováno na červen 2010

Výčet všech žádostí, které byly podány v rámci výzev, stejně jako úspěšnost schválení projektových žádostí ukazuje tabulka č. 9. V jednotlivých sloupcích se nachází rozdělení projektových žádostí podle intenzity spolupráce (projekty A,B,C – rozdělení viz předchozí text), v řádcích jsou uvedeny projekty podle úspěšnosti spolu se součty v jednotlivých kategoriích. Údaje týkající se jednotlivých výzev jsou zpracovány v tabulkách, které jsou součástí příloh.

Tabulka č. 9

Přehled projektových žádostí v rámci čtyř výzev Fondu mikroprojektů

počet	CELKEM			celkem projektových žádostí
	A	B	C	
CZ předložené projektové žádosti	23	18	4	45
PL předložené projektové žádosti	20	19	29	68
CELKEM	43	37	33	113
CZ projednané na EŘV	28	17	5	50
PL projednané na EŘV	20	19	30	69
CELKEM	48	36	35	119
CZ schválené projektové žádosti	17	16	1	34
PL schválené projektové žádosti	14	18	20	52
CELKEM	31	34	21	86
CZ zamítnuté	5	0	2	7
PL zamítnuté	6	0	7	13
CELKEM	11	0	9	20
CZ jiné (pozastavené, nové hodnocení)	6	1	2	9
PL jiné (pozastavené, nové hodnocení)	0	1	3	4
CELKEM	6	2	5	13

Zdroj: materiály euroregionu - I.Informace o činnosti sekretariátu Euroregionu Těšínského Slezska v roce 2009 realizované Regionálním sdružením územní spolupráce Těšínského Slezska

Z tabulky č. 9 je patrné, že počet všech předložených projektových žádostí v rámci euroregionu Těšínské Slezsko byl k datu 21.12.2009, kdy se konalo poslední zasedání

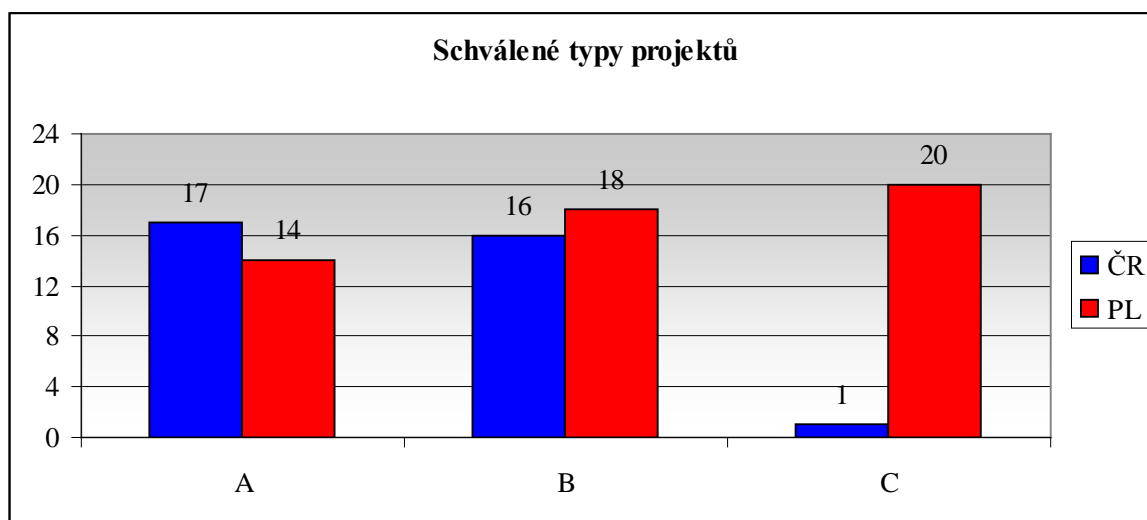

Euroregionálního řídicího výboru, celkem 113 projektů. Projednaných žádostí bylo o 6 více, dohromady 119. Číslo projednaných žádostí je vyšší z důvodu projednávání některých projektů na více než jednom zasedání EŘV. Úspěšně schváleno pak bylo 86 projektových žádostí a naopak zamítnuto bylo 20 projektů.

Graf č. 2 znázorňuje schválené projekty rozdělené na české a polské a dále jsou rozděleny projekty podle typu spolupráce. Z grafu je patrné, že polská strana euroregionu Těšínské Slezsko je úspěšnější, pokud se jedná o počet schválených projektů. Co se týče rozdělení projektů podle stupně spolupráce jednotlivých stran euroregionu, převládají projekty typu B – partnerské projekty bez Vedoucího partnera.

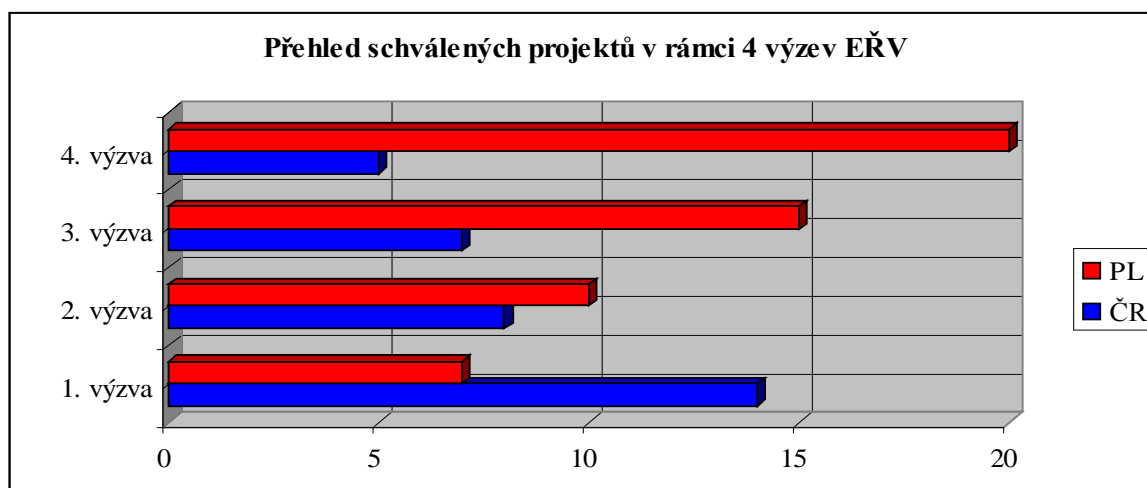
Graf č. 2

Počet schválených projektů podle typu spolupráce a státního rozdělení

Graf č. 3

Přehled schválených projektů v rámci všech dosavadních zasedání EŘV

Graf č.3 znázorňuje počet schválených projektů v rámci jednotlivých výzev s rozdělením podle stran euroregionu. Všechny projekty, které byly doposud schváleny EŘV Euroregionu Těšínské Slezsko jsou přehledně uspořádány do tabulek v přílohách. Tabulky obsahují názvy jednotlivých schválených projektů, žadatele, kteří předkládali projektovou žádost, typ projektu a množství finančních prostředků, které byly / budou využity k realizaci projektů.

Projekty, které jsou předkládány EŘV mají různá zaměření, hlavní cíl však dodržují všechny - integrace českých a polských příhraničních oblastí. Část projektů je zaměřena například na rozvoj kultury, umění, na spolupráci škol, úřadů apod. Projekty jsou ze značné části zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu v euroregionu, který je velmi důležitý k rozvoji přeshraniční spolupráce. Obě příhraniční oblasti, jak česká tak polská, mají značný zájem na rozvíjení různých forem cestovního ruchu, ať už se jedná o vybudování cyklostezek, nebo vytvoření podmínek pro venkovskou turistiku. Výčet některých schválených projektů zaměřených právě na cestovní ruch je znázorněn v tabulce č.10 a v textu pod tabulkou se nachází popis realizace vybraných projektů.

Tabulka č.10

Příklady schválených projektů zaměřených na cestovní ruch

Název projektu	Žadatel / Partner	Požadavek ERDF v EUR upravený EŘV	Typ projektu
Trojmezí - turistická mapa příhraničí	Sdružení obcí Jablunkovska / Gmina Istebna	14 985,00	A
MTB Beskydy - vytvoření a propagace přeshraničních MTB tras	Sdružení obcí Jablunkovska / Gmina Istebna, Miasto Ustroń	19 550,00	B
Turistický produkt Ondrášovo - fáze 2	Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci / Powiat Cieszyński	13 533,32	A
Trojmení pro turisty - vybudování infrastruktury cestovního ruchu na česko-polské hranici	Sdružení obcí Jablunkovska / Gmina Istebna	30 000,00	B

Infotur - 2	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej, Olza / Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci	10 625,00	B
Jabłonków - Wisła na turystycznych ścieżkach transgranicznych	Gmina Wisła / Město Jablunkov	27 888,50	B
Sport a turistika bez hranic - utužování partnerské spolupráce obcí Goleszów a Vendryně	Gmina Goleszów / Obec Vendryně	25 487,25	A

Zdroj: <http://euroregion.inforeg.cz/fond.php?page=fond2>, 31.03.2010

Realizace projektu „Trojmezí – turistická mapa příhraničí“ byla zahájena v listopadu 2008 Sdružením obcí Jablunkovska (SOJ) společně s Gminou Istebna. Hlavním cílem bylo vydání 20 000 ks nových map česko-polsko-slovenského trojmezí v měřítku 1:80 000. Na projekt žadatelé získali dotaci právě z prostředků Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński OPPS ČR-PL. Projekt byl ukončen v září 2009.

Náklady na projekt:

- Sdružení obcí Jablunkovska: vlastní vklad SOJ - 1 380 EUR
: dotace EU (FMP) - 7 794 EUR
Celkem *9 174 EUR*

- Gmina Istebna : vlastní vklad Gminy - 424 EUR
: dotace EU (FMP) - 7 191 EUR
: dotace EU (RP) - 846 EUR
Celkem *8 461 EUR*

Projektový tým se pravidelně scházel během realizace, střídavě na české a polské straně. K zahájení projektů byla sjednána schůzka projektového týmu 5.12.2008 v kanceláři SOJ v Mostech u Jablunkova, kde byl dohodnut upravený harmonogram projektu a upřesněny kroky realizace. Během realizace projektu byl vytvořen předběžný seznam aktivit na zadní stranu mapy, byly navrženy firmy, které by mohly mít zájem na zpracování projektů a byla připravena prezentace projektu na workshopu. Dále byly vytipovány 4 firmy, jež by byly vhodnými kandidáty ke zpracování mapy. Zpracovatelem mapy se nakonec stala firma Compass z Krakova s cenově nejvýhodnější nabídkou. Za

účasti zástupce vybrané firmy Compass byl pak na dalším jednání diskutován rozsah připravených textů pro mapu a množství fotografií. Jednání se účastnili experti za českou, polskou i slovenskou stranu, kteří se velmi aktivně zapojili do návrhů rozložení textu, fotografií a korektury mapy. Po zpracování korektur byla mapa poslána do tisku. Dne 31.7.2009 proběhl přímo na Trojmezí křest nové mapy. Mapa trojmezí je v současné době k dostání v informačních centrech regionu. Výsledný vzhled produktu je součástí příloh.

Dalším úspěšným projektem je také „Turistický produkt Ondrášovo“. V rámci aktivit na projektu Ondrášovo byla na jaře roku 2007 vypracována Vyhledávací studie, která mapuje místa působení zbojníka Ondráše na území Euroregionu Těšínského Slezska. Cílem studie bylo vyhledat místa, která jsou spojena s legendou o zbojníku Ondrášovi nebo spojena s narozením či působením vědecké či umělecké osobnosti, pro kterou se stala ondrášovská legenda výraznou tvůrčí inspirací.

Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci jako garant spolupráce v cestovním ruchu na území Těšínských Beskyd uchopila od počátku tohoto projektu poznatky o Ondrášovi a využila je právě k vytvoření produktu Ondrášovo. Projekt od počátku využívá možnosti spolufinancování v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko, ať již to bylo zprvu v rámci iniciativy Společenství INTERREG IIIA nebo v nynější době OPPI ČR-PL. Partnerem třinecké Regionální rady je v produktu o Ondrášovi Powiat Cieszyński, jako jedna z institucí zajišťující rozvoj cestovního ruchu na polském území.

Hlavním cílem turistického produktu Ondrášovo je především upoutat pozornost turisty, ať už individuálního návštěvníka, skupinu turistů nebo cestovní kanceláře, k návštěvě regionu prostřednictvím výjimečné produktové nabídky. Cílem je poskytnout návštěvníkovi mozaiku vzájemně propojených zajímavostí, služeb, animací a aktivit souvisejících s legendami o zbojníku Ondrášovi.³⁴ Do produktu Ondrášovo je zahrnuto především vytvoření webových stránek, propagačního materiálu, turistické mapy a Ondrášova dukátu (součástí příloh).

3.2.2 Analýza alokace a čerpání finančních prostředků FMP

Následující tabulka č.11 a graf č. 4 zobrazují situaci čerpání finančních prostředků z Operačního programu příhraniční spolupráce Česká republika – Polská republika v rámci

---

³⁴ ondrasovo.tesinske-beskydy.cz, 10.4.2010

Fondu mikroprojektů. Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński má k dispozici v rámci FMP 4 660 550 € Z tabulky i grafu je patrné, že polská strana euroregionu daleko více využívá prostředků z FMP, i přesto jsou obě strany v čerpání peněz zdrženlivé vzhledem k brzkému uplynutí programovacího období.

Tabulka č. 11

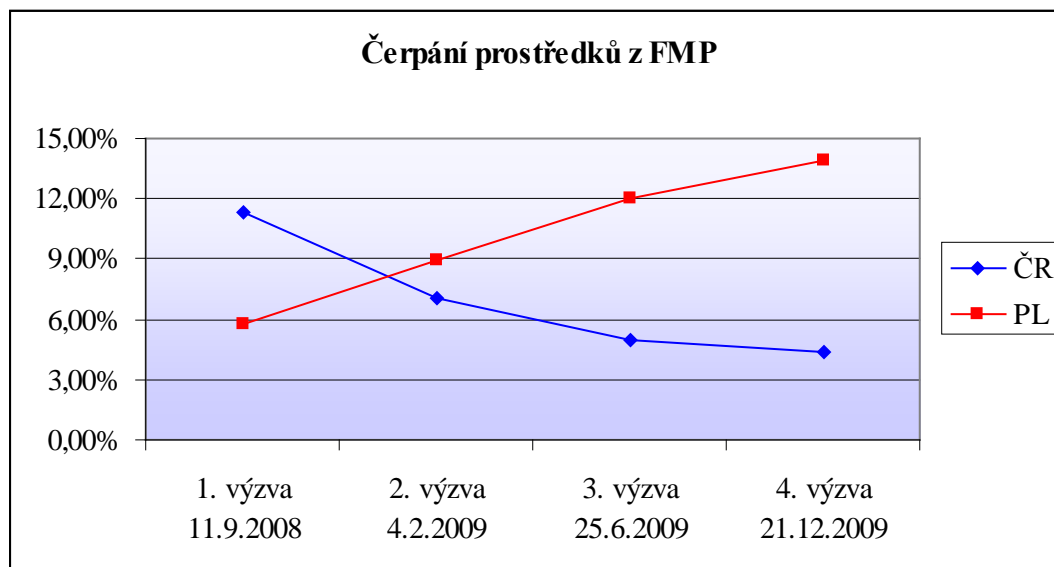
Čerpání finančních prostředků z FMP v rámci jednotlivých výzev

Zasedání ERV	CZ schválené částky figurující ve Smlouvách projektů (v EUR)	v %	PL schválené částky figurující ve Smlouvách projektů (v EUR)	v %
1. výzva 11.9.2008	238 663,11	11,31%	146 348,30	5,74%
2. výzva 4.2.2009	147 900,68	7,01%	228 029,83	8,94%
3. výzva 25.6.2009	104 030,20	4,93%	307 370,29	12,05%
4. výzva 21.12.2009	91 834,00	4,35%	353 541,29	13,86%
celkem	582 427,99	27,60%	1 035 289,71	40,60%
celkem CZ / PL	2 110 550,00	100,00%	2 550 000,00	100,00%

Zdroj: materiály euroregionu - I. Informace o činnosti sekretariátu Euroregionu Těšínského Slezska v roce 2009 realizované Regionálním sdružením územní spolupráce Těšínského Slezska

Graf č. 4

Průběh čerpání finančních prostředků z FMP v rámci jednotlivých výzev

Co se týče rozvržení čerpání finančních prostředků v dalších letech programovacího období, tak vzhledem k nízkému stupni dosavadního čerpání byla alokace těchto prostředků schválena následovně.

Tabulka č.12

Návrh alokací pro příští roky (v EUR)

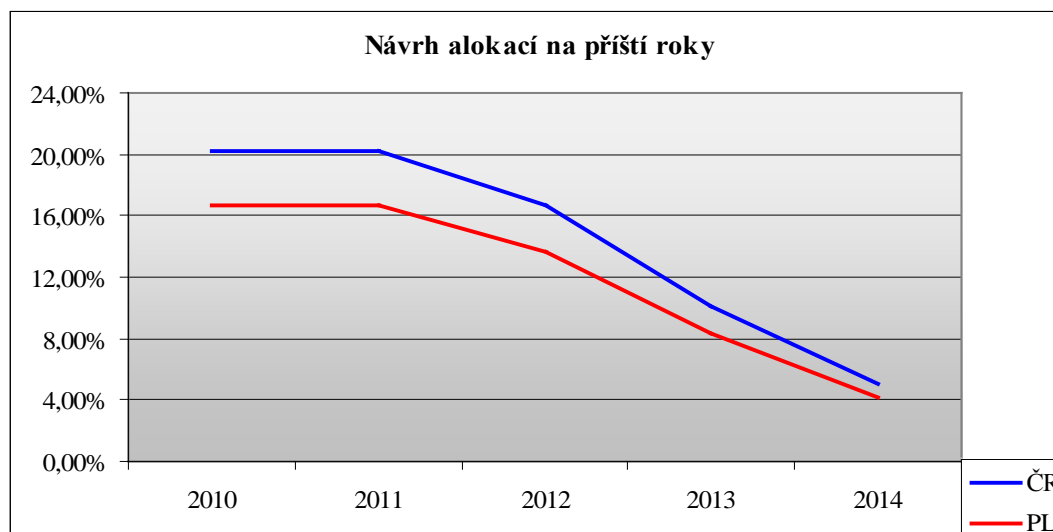
Výše ERDF pro projekty	CZ	v %	PL	v %
	2 110 550,00	100,00%	2 550 000,00	100,00%
Alokace 1.-4. EŘV	582 427,99	27,60%	1 035 289,71	40,60%
Zbývá	1 528 122,01	72,40%	1 514 710,29	59,40%
na 2010	427 874,16	20,27%	424 118,88	16,63%
na 2011	427 874,16	20,27%	424 118,88	16,63%
na 2012	351 468,06	16,65%	348 383,37	13,66%
na 2013	213 937,08	10,14%	212 059,44	8,32%
na 2014	106 968,54	5,07%	106 029,72	4,16%

Zdroj: materiály euroregionu - I. Informace o činnosti sekretariátu Euroregionu Těšínského Slezska v roce 2009 realizované Regionálním sdružením územní spolupráce Těšínského Slezska

Z tabulky vyplývá, že česká strana euroregionu má k dispozici ještě více než 72% tj. cca 1 520 000€ z celkové částky Fondu mikroprojektů a polská strana více než 59% tj. cca 1 510 000€. Na další roky je čerpání rozvrženo pro českou stranu nejdříve přibližně 20% pro léta 2010 a 2011, pro polskou stranu na totéž období pak 16,6%, poté se intenzita čerpání snižuje a končí zhruba na 5 a 4% v roce 2014. Názorně je alokace prostředků na příští léta zobrazena i v grafu č. 5.

Graf č.5

Alokace prostředků FMP 2010-2014 pro Euroregion Těšínské Slezsko

Pro dobrou a ucelenou představivost o čerpání finančních prostředků z Fondu mikroprojektů v rámci OPPS ČR-PL nám jistojistě pomůže analýza alokací v rámci všech euroregionů, které jsou součástí OPPS ČR-PL. Jak již bylo dříve uvedeno na Fond mikroprojektů bylo v rámci Prioritní osy III vyčleněno zhruba 43,6 mil. EUR. Rozdělení prostředků mezi euroregiony není stejnorodé, každý euroregion musel vypracovat zvláštní projekt na dotaci z Fondu mikroprojektů a tyto peněžní prostředky pak dále rozděluje samostatně na vlastní zodpovědnost. V následujících tabulkách jsou informace o alokacích v rámci jednotlivých euroregionů o dosavadním čerpání k 20.4.2010 a souhrn prostředků, které byly schváleny příslušnými Euroregionálními řídicími výbory.

Tabulka č. 13

Alokace jednotlivých euroregionů – česká část

Euroregion / CZ strana	Alokace CZ 2007 – 2013 (EUR)	Prostředky schválené příslušným EŘV (EUR)	Čerpání k 20.4.2010
Těšínské Slezsko / Śląsk Cieszyński	2 110 550	581 268	27,54%
Beskydy / Beskidy	722 500	359 944	49,82%
Silesia	2 603 550	825 339	31,70%
Pradęd / Pradziad	3 727 250	1 789 995	48,02%
Glacensis	5 920 250	2 796 578	47,24%
Nisa / Nysa	2 540 000	968 813	38,14%
Celkem	17 624 100	7 321 937	41,55%

Zdroj: <http://www.cz-pl.eu/fond-mikroprojektu.html>, 22.4.2010

Tabulka č. 14

Alokace jednotlivých euroregionů – polská část

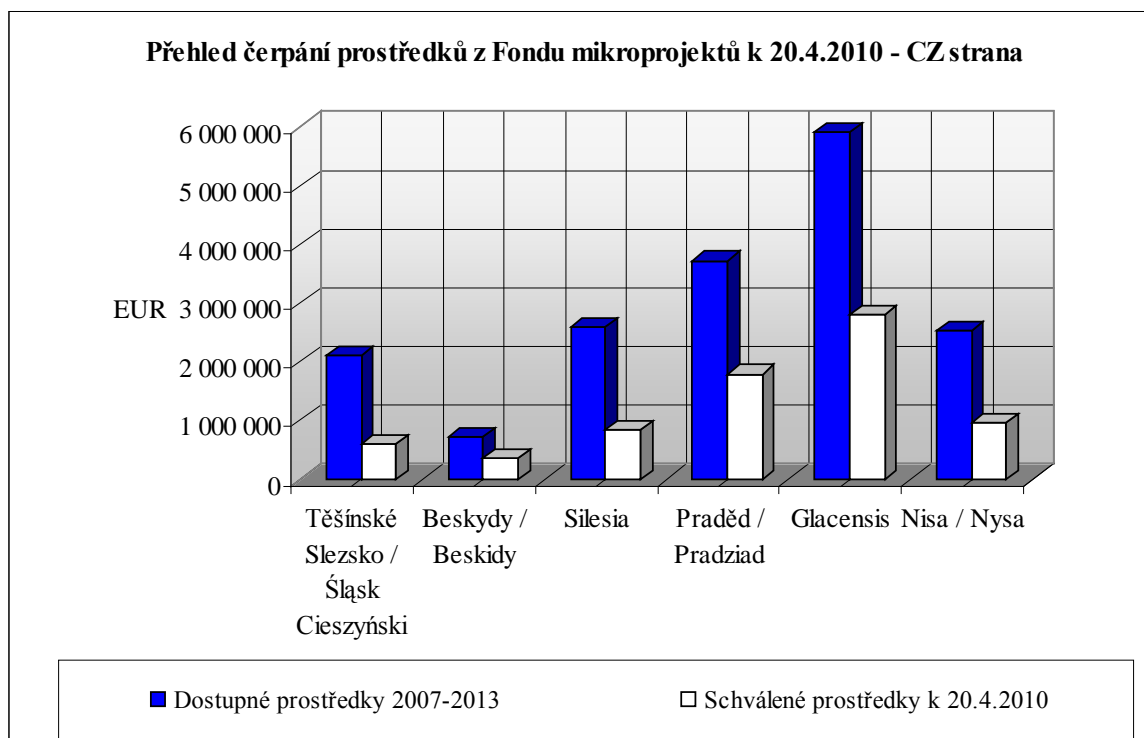
Euroregion / PL strana	Alokace PL 2007 – 2013 (EUR)	Prostředky schválené příslušným EŘV (EUR)	Čerpání k 20.4.2010
Těšínské Slezsko / Śląsk Cieszyński	2 550 000	1 035 289	40,60%
Beskydy / Beskidy	2 002 489	536 610	26,80%
Silesia	3 315 000	1 663 194	50,17%
Pradęd / Pradziad	4 250 000	1 756 386	41,33%
Glacensis	4 250 000	2 280 257	53,65%
Nisa / Nysa	3 315 000	1 777 069	53,61%
Celkem	19 682 489	9 048 805	45,97%

Zdroj: <http://www.cz-pl.eu/fond-mikroprojektu.html>, 22.4.2010

Tabulka č.14 ukazuje čerpání prostředků jednotlivých euroregionů na české straně. Je zřejmé, že nejvíce prostředků k 20.4.2010 čerpá euroregion Beskydy a druhým je s rozdílem o necelé dvě procenta euroregion Praděd. Nejméně prostředků zatím vyčerpal Euroregion Těšínské Slezsko. Pro českou stranu jako celek bylo schváleno k čerpání přibližně 7 mil.€, což je zhruba 42%. Oproti tomu alokace prostředků polské strany, kterou zobrazuje tabulka č.15, je zcela odlišná. Polská strana čerpá prostředky daleko intenzivněji. Celkově polská část již čerpá prostředky ve výši zhruba 9 mil.€, tj. přibližně 46%. Pokud se podíváme na jednotlivé euroregiony z blízka, tak nejvíce z polské strany čerpá Euroregion Glacensis a velice blízko, pouze s rozdílem 0,04%, je Euroregion Nisa. Naopak nejméně z polské strany čerpá Euroregion Beskydy a Euroregion Těšínské Slezsko. Tabulky a stejně tak i následující grafy č.6 a 7 ukazují, že nevyčerpaných prostředků ve Fondu mikroprojektů je poměrně mnoho. K dispozici je stále několik milionů EUR a euroregiony se budou snažit využít je co možná v největší míře a co nejefektivněji.

Graf č.6

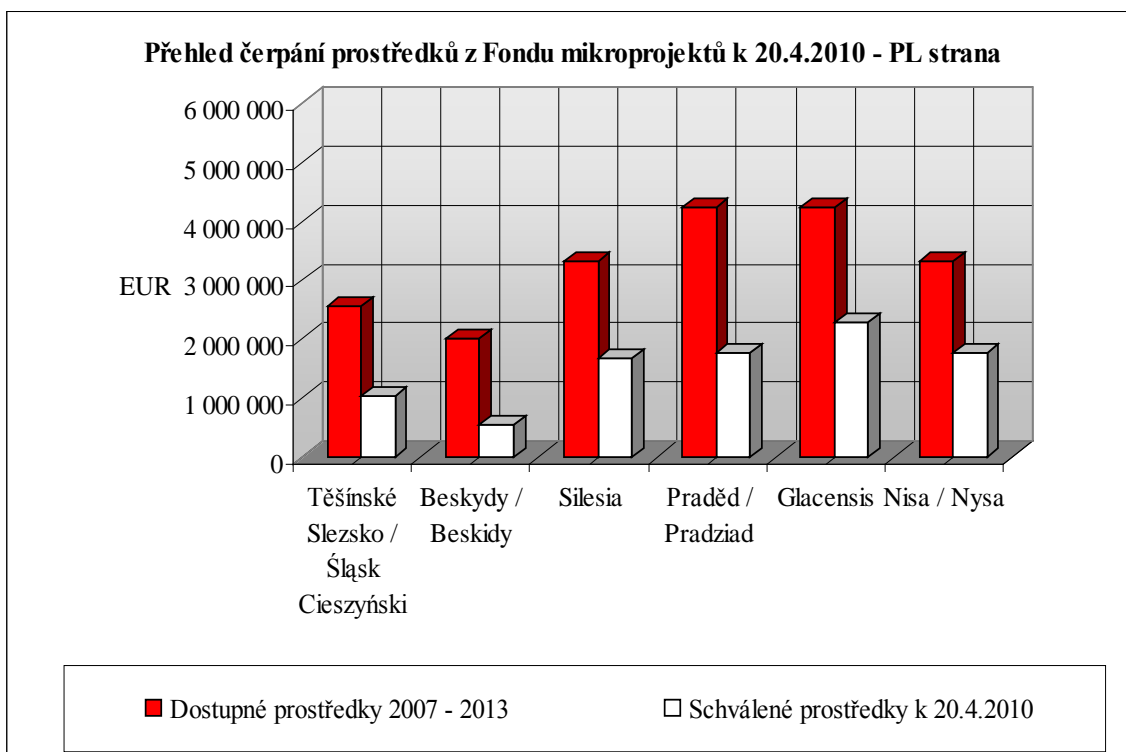
Alokace a čerpání prostředků jednotlivých euroregionů – česká strana

Graf č.7

Alokace a čerpání prostředků jednotlivých euroregionů – polská strana

K čerpání prostředků z fondů Evropské Unie zbývají ještě v podstatě tři roky, kdy nejvíce prostředků bude uvolněno právě v roce 2010 a 2011, poté intenzita čerpání výrazně poklesne. Je to dáno hlavně časovým harmonogramem čerpání prostředků, který je nastaven stanovami EU. V zásadě platí, že projekty budou profinancovány, budou-li realizovány. Tudíž finanční prostředky se dostanou k žadateli v průběhu realizace nebo až po realizační fázi projektu.

4. Návrhy a doporučení

Přeshraniční spolupráce s polskou stranou je, podle mého názoru, v českém příhraničí na velmi dobré úrovni. Snaha o integraci je v tomto případě značná, o čemž svědčí jak projekty, které byly již schváleny a zrealizovány, stejně jako i ty, které na svou realizaci teprve čekají. Hlavním cílem Euroregionu Těšínské Slezsko je výměna zkušeností a informací při rozvoji regionu.

Základem jakékoliv kvalitní spolupráce je v první řadě právě komunikace. V této oblasti by můj návrh zněl zcela jednoduše – lepší propagace euroregionu jako celku. Propagace euroregionu je velmi důležitá nejen uvnitř euroregionu, ale propagace euroregionu směrem ven, v rámci České republiky – Polské republiky. Vytvořením např. televizní upoutávky zajímavá místa, kulturní akce, historii apod.

Důležitou součástí propagace je v dnešní době neodmyslitelně internetová komunikace. Euroregion má své stránky, jak v polském tak českém provedení, ale podle mého názoru se neaktualizují pravidelně, hlavně co se týče kulturních, turistických a jiných akcí, konaných na území euroregionu. Tudíž doporučuji pravidelnou aktualizaci webových stránek, doplnění o zajímavosti v euroregionu s odkazy na jednotlivé obce apod. Je potřeba větší propojenosti a srozumitelnosti v oblasti internetové komunikace.

Dalším návrhem je například vytvoření tzv. síťové jednodenní jízdenky, která by platila jak v osobních vlacích tak i v MHD na území euroregionu, samozřejmě za zvýhodněnou cenu. Jízdenku tohoto typu má již zaveden euroregion Nisa (REGIONet Libnet+). Podle mého názoru by taková jízdenka mohla velmi zpříjemnit cestování a putování po euroregionu.

Euroregion Těšínské Slezsko má velmi dobrý potenciál na rozvoj kvalitního cestovního ruchu po obou stranách hranice. Důležité je stanovit si priority a jasné cíle, kterých by chtěl euroregion dosáhnout. Myslím si, že rozvoj euroregionu jde správným směrem, ale jako ve všech oblastech a oborech je neustále co zlepšovat a zdokonalovat.

Závěr

To, že cestovní ruch je skutečným fenoménem dnešní doby, není pochyb. Dynamika odvětví cestovního ruchu je známá a tento trend je poměrně snadno vidět i ve statistických rubrikách rozvoje jednotlivých zemí.

Cílem mé diplomové práce byla komparativní analýza čerpání finančních prostředků vybraného euroregionu z operačních programů. Mým úkolem bylo zjistit v jakém stádiu čerpání prostředků se nachází Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński, který jsem si vybrala ke zpracování analýzy. Dále bylo mým úkolem porovnat jednotlivé stany euroregionu z pohledu čerpání, schválených projektů a alokací na příští období.

První kapitola byla zaměřena na teorii cestovního ruchu, destinaci cestovního ruchu, vznik a vývoj cestovního ruchu, na politiku cestovního ruchu a jeho návaznost na rozvoj regionu. Součástí první kapitoly byly také podrobněji popsány euroregiony, jejich vznik, členění a současný stav euroregionů v České republice.

Druhá část diplomové práce byla vyhrazena pro bližší charakteristiku mnou vybraného Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński, jeho historii, současný vývoj, plány a cíle euroregionu, ale také i zmapování dosavadních úspěchů v získávání finančních prostředků z fondů Evropské Unie.

Kapitola třetí byla zaměřena na komparativní analýzu čerpání prostředků z OPPS ČR-PL v rámci Fondu mikroprojektů, na alokaci finančních prostředků, na to jak Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński čerpal a stále čerpá finance z programu, jaké jsou alokace na příští roky apod. Hlavním smyslem analýzy bylo vyčlenění projektů, které byly zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu na území euroregionu. Projekty, které byly schváleny mají různý charakter a zaměření. Někdy se cíle projektů prolínají, jak se snahou rozvoje cestovního ruchu, tak například s rozvojem kultury či vzdělání. Protože Euroregion Těšínské Slezsko se zaměřuje z velké části na čerpání peněz z prioritní osy III oblasti Fondu mikroprojektů, jsou žadatelé limitováni finančním stropem o který mohou žádat a cíle projektů mohou být různé, důležitá je spolupráce obou stran a rozvoj euroregionu jako celku. Tudíž na prvním místě není ani tak rozvoj cestovního ruchu, jako rozvoj vzájemné spolupráce a integrace.

V rámci cíle diplomové práce bylo provedeno několik analýz. První analýza se týkala projektových žádostí, které EŘV přijal. Kolik jich bylo schváleno, jakého typu byly jednotlivé projekty, kolik prostředků bylo přiděleno na každý schválený projekt a také

kteřá strana měla silnější zastoupení v předkládání a posléze i v úspěšnosti projektů. Byly zpracovány informace a data o realizaci dvou vybraných projektů se zaměřením na rozvoj cestovního ruchu. Další analýza se týkala alokace finančních prostředků OPPS ČR-PL jako celku a rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé euroregiony, které se do programu zapojily. Analýza ukazuje jak jsou na tom euroregiony s čerpáním, kolik mohou ještě získat.

Poslední kapitola byla věnována mým návrhům a doporučením v oblasti rozvoje cestovního ruchu v euroregionu ve spojitosti s čerpáním prostředků z evropských fondů.

Zpracováním diplomové práce bylo pro mne přínosné, získala jsem spoustu nových informací co se týče možností a způsobů čerpání prostředků z EU. Ucelila jsem si znalosti o vybraném euroregionu, o jeho vzniku, podstatě a fungování.

Touto cestou bych chtěla poděkovat panu prof. Ing. Jiřímu Kernovi, CSc. za odborné rady a pomoc při zpracování mé diplomové práce a také Mgr. Aleně Kočárkové, která mi poskytla řadu cenných informací, rad a návrhů a ukázala mi problematiku čerpání prostředků z fondů EU z praktického pohledu, jak to opravdu funguje, co je důležité vědět, pokud se chci stát žadatelem o prostředky z OPPS ČR-PL.

Dále bych chtěla poděkovat svým spolužákům, kolegům, přátelům a hlavně rodině, za velkou dávku podpory během celé doby mého studia.

Seznam použité literatury

- [1] WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., DAMBORSKÝ, M., BLAŽEK, J. A KOL. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde Praha, a.s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0
- [2] HRABÁNKOVÁ, M., BOHÁČKOVÁ, I., *Strukturální politika Evropské Unie*. Praha: C.H.Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6
- [3] HORNER, S., SWARBROOKE, J., *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9
- [4] INDROVÁ, J., MALÁ, V. A KOL. *Cestovní ruch I*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2004. 114 s. ISBN 80-245-0799-4.
- [5] HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 2002. 173 s. ISBN 80-85970-36-8.
- [6] KIRAL'OVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress s.r.o., 2003. 173 s. ISBN 80-56119-56-4.
- [6] NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. Praha: VŠFS, o.p.s., 2007. 76 s. ISBN 987-80-86754-78-9.
- [7] LACINA, K. *Regionální rozvoj a veřejná správa*. Praha: VŠFS, o.p.s., 2007. 70 s. ISBN 987-80-86754-74-1.
- [8] Programový dokument Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013, říjen 2007
- [9] POŠTOLKA, V., BRANDA, P. Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa. *Regionální studia: recenzovaný vědecký časopis*, 2009, č.1, s 47. ISSN 1803-1471
- [10] Interní materiály euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński
- [10] Url: <http://www.gis.zcu.cz/>
- [11] Url: <http://www.cestovni-ruch.cz/>
- [12] Url: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>
- [13] Url: <http://www.mmr.cz/>
- [14] Url: <http://www.crr.cz/>
- [15] Url: <http://ec.europa.eu/>
- [16] Url: <http://www.czechtourism.cz/>
- [17] Url: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/>

- [18] Url: <http://euroregion.inforeg.cz/>
- [18] Url: <http://www.cz-pl.eu/>
- [19] Url: <http://www.crossborderdatabase.de/>
- [20] Url: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- [21] Url: <http://www.regrada.cz/>
- [22] Url: <http://www.olza.pl/>
- [23] Url: <http://www.jablunkovsko.cz/>
- [24] Url: <http://ondrasovo.tesinske-beskydy.cz/>
- [25] Url: <http://www.czso.cz/>
- [26] Url: <http://www.euroskop.cz/>

Seznam použitých zkratk

AGEG	Asociace přeshraničních evropských regionů
EFDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EŘV	Euroregionální řídicí výbor
ESÚS	Evropské seskupení územní spolupráce
EU	Evropská unie
EUR	Měnová jednotka euro
FMP	Fond mikroprojektů
HDP	Hrubý domácí produkt
ISPA	Instrument for Structural policies for Pre-accession
JTS	Společný technický sekretariát
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OPPS	Operační program přeshraniční spolupráce
PHARE	Poland and Hungary: Assistance for Restructuring Their Economics
PPP	Parita kupní síly
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development
SFMP	Společný fond malých projektů
SOJ	Sdružení obcí Jablunkovska
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
WTTC	Světová rada cestování a cestovního ruchu

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 27. dubna 2010

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Bc. Renata Žurková
Sosnova 381
73961 Třinec

Seznam tabulek

Tabulka č.1	Euroregiony České republiky	strana 16
Tabulka č.2	Alokace finančních prostředků na jednotlivé OPPS	strana 22
Tabulka č.3	Vybrané statistické údaje Euroregionu Těšínské Slezsko	strana 27
Tabulka č.4	Projekty realizované do roku 2000, v rámci programu Phare CREDO	strana 28
Tabulka č.5	Projekty realizované v letech 2001-2002, v rámci Společného fondu malých projektů (SFMP) programu CBC Phare	strana 29
Tabulka č.6	Vývoj HDP v příhraniční oblasti k průměru EU-25 v %	strana 32
Tabulka č.7	Přehled euroregionů OPPS Česká republika – Polská republika	strana 34
Tabulka č.8	Přehled finančních prostředků Fondu mikroprojektů v jednotlivých euroregionech OPPS ČR-PL	strana 42
Tabulka č.9	Přehled projektových žádostí v rámci čtyř výzev Fondu mikroprojektů	strana 45
Tabulka č.10	Příklady schválených projektů zaměřených na cestovní ruch	strana 47
Tabulka č.11	Čerpání finančních prostředků z FMP v rámci jednotlivých výzev	strana 50
Tabulka č.12	Alokace pro příští roky (v EUR)	strana 51
Tabulka č.13	Alokace jednotlivých euroregionů – česká část	strana 52
Tabulka č.14	Alokace jednotlivých euroregionů – polská část	strana 52

Seznam obrázků

Obrázek č.1	Euroregion Těšínské Slezsko	strana 23
Obrázek č.2	Území spadající do OPPTS ČR – PL	strana 33
Obrázek č.3	Technická pomoc v rámci prioritní osy IV. OPPTS ČR-PL	strana 39

Seznam grafů

Graf č.1	Přehled finančních prostředků Fondu mikroprojektů v jednotlivých euroregionech OPPS ČR – PL	strana 42
Graf č.2	Počet schválených projektů podle typu spolupráce a státního rozdělení	strana 46
Graf č.3	Přehled schválených projektů v rámci všech dosavadních zasedání EŘV	strana 46
Graf č.4	Průběh čerpání finančních prostředků z FMP v rámci jednotlivých výzev	strana 50
Graf č.5	Alokace prostředků FMP 2010-2014 pro Euroregion Těšínské Slezsko	strana 51
Graf č.6	Alokace a čerpání prostředků jednotlivých euroregionů – česká strana	strana 53
Graf č.7	Alokace a čerpání prostředků jednotlivých euroregionů – polská strana	strana 54

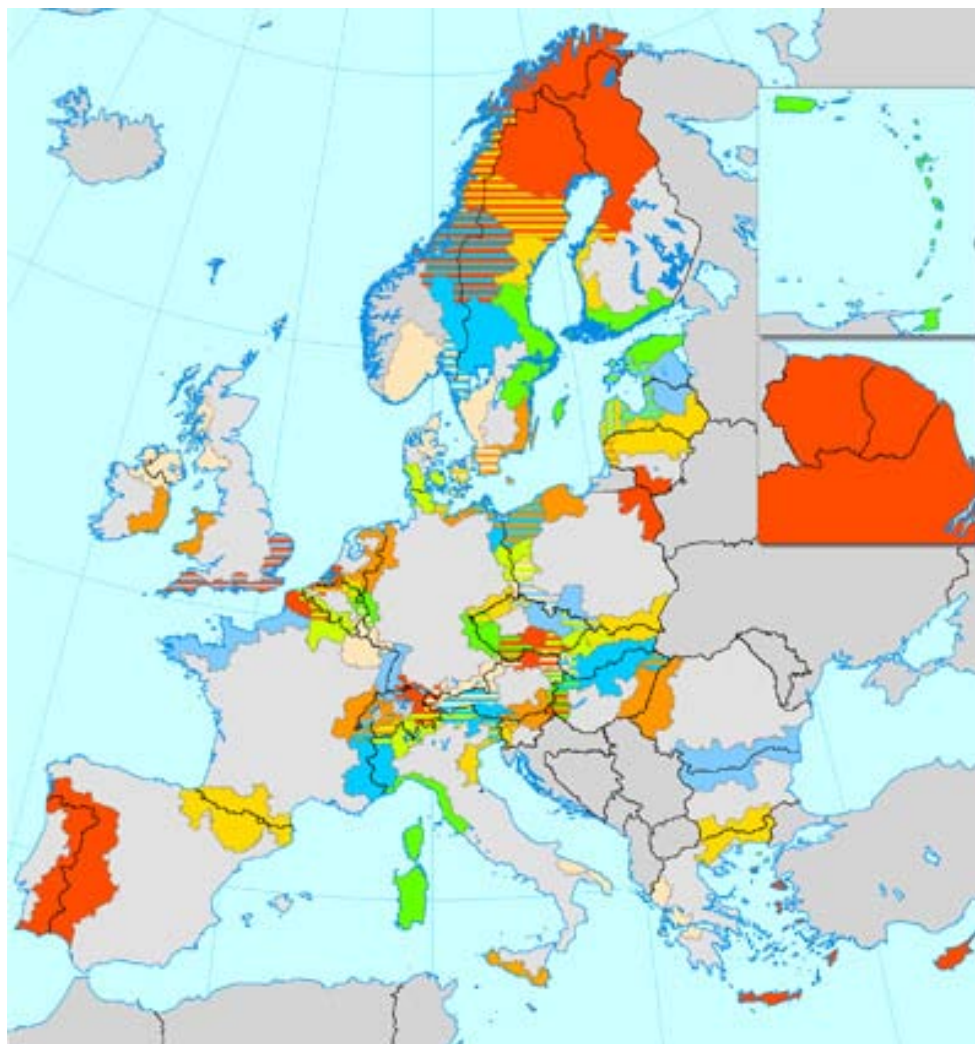
Seznam příloh

Příloha č.1	Mapa oblastí euroregionů v Evropské Unie
Příloha č.2	Mapa euroregionů České republiky
Příloha č.3	Mapa oblastí ČR patřících do euroregionů
Příloha č.4	Mapa euroregionů spadajících do OPPS Česká republika – Polská republika, česko-polské příhraničí
Příloha č.5	Znak Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński
Příloha č.6	Přehled přijatých projektových žádostí – 1. kolo výzvy ze dne 11.9.2008
Příloha č.7	Seznam schválených projektů – 1.kolo výzvy ze dne 11.9.2008
Příloha č.8	Přehled přijatých projektových žádostí – 2. kolo výzvy ze dne 4.2.2009
Příloha č.9	Seznam schválených projektů - 2.kolo výzvy ze dne 4.2.2009
Příloha č.10	Přehled přijatých projektových žádostí - 3.kolo výzvy ze dne 25.6.2009
Příloha č.11	Seznam schválených projektů – 3.kolo výzvy ze dne 25.6.2009
Příloha č.12	Přehled přijatých projektových žádostí - 4.kolo výzvy ze dne 21.12.2009
Příloha č.13	Seznam schválených projektů – 4.kolo výzvy ze dne 21.12.2009
Příloha č.14	Termíny Fondu mikroprojektů OPPS ČR-PL v jednotlivých euroregionech
Příloha č.15	Mapa Trojmezí (projekt „Trojmezí – turistická mapa příhraničí“)
Příloha č.16	Logo projektu „Ondrášovo“

Přílohy

Příloha č.1

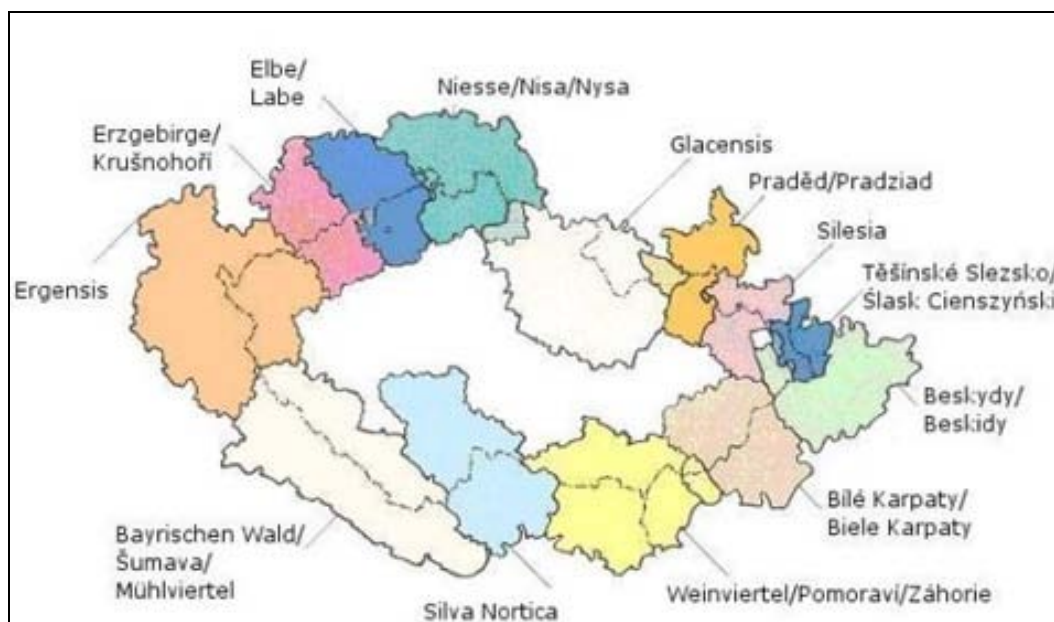
Mapa oblastí euroregionů v Evropské Unii

Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/graph/cartes_en.htm

Příloha č.2

Mapa euroregionů České republiky

Zdroj: http://www.euroskop.cz/gallery/49/14836-1413_euroregiony_mapa.jpg

Příloha č.3

Mapa oblastí ČR patřících do euroregionů

Zdroj: [http://www.czso.cz/xl/edicniplan.nsf/t/80002B7C9C/\\$File/euroregiony.gif](http://www.czso.cz/xl/edicniplan.nsf/t/80002B7C9C/$File/euroregiony.gif)

Příloha č. 4

Mapa euroregionů spadajících do OPPS Česká republika – Polská republika, česko-polské příhraničí

Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/czech/crossborder/cz04_en.htm

Příloha č.5

Znak Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

Zdroj: <http://euroregion.inforeg.cz/fond.php?page=fond2>

Příloha č. 6

Přehled přijatých projektových žádostí – 1. kolo výzvy ze dne 11.9.2008

počet	1. průběžná výzva			celkem projektových žádostí
	A	B	C	
CZ předložené projektové žádosti	11	6	1	18
PL předložené projektové žádosti	4	5	1	10
CELKEM	15	11	2	28
CZ projednané na EŘV	11	6	1	18
PL projednané na EŘV	4	5	1	10
CELKEM	15	11	2	28
CZ schválené projektové žádosti	8	6	0	14
PL schválené projektové žádosti	1	5	1	7
CELKEM	9	11	1	21
CZ zamítnuté	0	0	1	1
PL zamítnuté	3	0	0	3
CELKEM	3	0	1	4
CZ jiné (pozastavené, nové hodnocení)	3	0	0	3
PL jiné (pozastavené, nové hodnocení)	0	0	0	0
CELKEM	3	0	0	3

Příloha č. 7

Seznam schválených projektů – 1.kolo výzvy ze dne 11.9.2008

1.kolo výzvy , 11.09.2008				
poř. číslo	Název projektu	Žadatel / Partner	Požadavek ERDF v EUR upravený EŘV*	Typ projektu
1.	Trojmezí - turistická mapa příhraničí	Sdružení obcí Jablunkovska / Gmina Istebna	14 985,00	A
2.	Vítejte v přehraniční destinaci Bukovec - Istebna	Obec Bukovec / Gmina Istebna	17 301,75	A
3.	Cesty k pramenům	Obec Bystřice / Gminny Ośrodek Kultury Goleśzów	25 500,00	A

4.	Máme k sobě blíže - "Lávka pro pěší a cyklisty přes Olši"(studie a projektová dokumentace)	Město Bohumín / Gmina Gorzyce	20 472,25	A
5.	MTB Beskydy - vytvoření a propagace přeshraničních MTB tras	Sdružení obcí Jablunkovska / Gmina Istebna, Miasto Ustroń	19 550,00	B
6.	MTB Beskidi - utworzenie i promocja transgranicznych tras kolarstwa górskiego - etap 2	Miasto Ustroń / Gmina Istebna, Sdružení obcí Jablunkovska	27 965,00	B
7.	Přátelství bez bariér ve sjednocené Evropě	Základní škola U Lesa Karviná / Gmina Wodzisław Śląski	8 676,80	B
8.	Czesko-Polskie Dni Europy. Sdružení obcí povodí Stonávky - Jaworze 2009	Ośrodek Promocji Gminy Jaworze / Sdružení obcí povodí Stonávky	25 498,60	B
9.- 10.	Młodyieżowa siatkarska Interliga 2009	Klub Sportowz Jastzębie Borynia / Volejbalový klub DHL	25 795,00	B
9.- 10.	Turistický produkt Ondrášovo - fáze 2	Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci / Powiat Cieszyński	13 533,32	A
11.	"Rozvoj kulturní" a hospodářské spolupráce orgánů místních samostpráv a podnikatelů v příhraniční oblasti ČR - PL	Statutární město Karviná / Miasto Jastrzębie Zdrój	18 247,80	A
12.	300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim	Parafia Ewangelicko - Augsburgska w Cieszynie / Slezská církev evangelického augsburskéhoho vyznání	29 734,70	B
13.- 14.	"Česko - Polské Dny Europy. Sdružení obcí povodí Stonávky - Jaworze 2009"	Sdružení obcí povodí Stonávky / Ośrodek Promocji Gminy Jaworze	13 923,00	B
13.- 14.	Daňový systém a podnikání v Česku a Polsku	Střední škola Bohumín / Miasto Rybnik	11 390,00	B
15.	300 let tolerance v Těšínském Slezsku	Slezská církev evangelická augsburskéhoho vyznání / Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie	30 000,00	B

16.	Zahradkáři společně	Český zahrádkářský svaz Územní sdružení Karviná / Polski Związek Działkowców Zarząd Rodynnego Odrodu Działkiwego "Karolinka" Cieszyn	14 516,30	A
17.	Rodbudowa sieci tras turstycznych na terenie Miasta Wisły	Gmina Wisła / Obec Nýdek	7 650,00	C
18.- 19.	Strategie spolupůsobení NNO na území Těšínského Slezska	Institut EuroSchola, o.s. / Fundacja Przedsiębiorczości Społecznej "Być Razem"	25 318,95	B
18.- 19.	Stworzenie centrum kulturalno-rekreacyjnego w Strumieniu	Gmina Strumień / Město Petřvald	30 000,00	A
20.	I. euroregionální jarmark v Dolní Lomné	Obec Dolní Lomná / Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu Zdroju	a) 17 238,85 b) 17 425,85	A
21.	Strategia współdziałania NGO na terenie Śląska Cieszyńskiego	Fundacja Przedsiębiorczości Społecznej "Być Razem" / Institut EuroSchola, o.s.	25 500,00	B

Zdroj: <http://euroregion.infoREG.cz/fond.php?page=fond2>, 31.03.2010

Příloha č. 8

Přehled přijatých projektových žádostí – 2. kolo výzvy ze dne 4.2.2009

počet	2. průběžná výzva			celkem projektových žádostí
	A	B	C	
CZ předložené projektové žádosti	5	3	0	8
PL předložené projektové žádosti	8	3	1	12
CELKEM	13	6	1	20
CZ projednané na EŘV	8	3	0	11
PL projednané na EŘV	8	3	1	12
CELKEM	16	6	1	23
CZ schválené projektové žádosti	5	3	0	8
PL schválené projektové žádosti	6	3	1	10
CELKEM	11	6	1	18
CZ zamítnuté	1	0	0	1

PL zamítnuté	2	0	0	2
CELKEM	3	0	0	3
CZ jiné (pozastavené, nové hodnocení)	2	0	0	2
PL jiné (pozastavené, nové hodnocení)	0	0	0	0
CELKEM	2	0	0	2

Příloha č. 9

Seznam schválených projektů - 2.kolo výzvy ze dne 4.2.2009

2.kolo výzvy , 4.2.2009				
poř. číslo	Název projektu	Žadatel / Partner	Požadavek ERDF v EUR upravený EŘV*	Typ projektu
1.	Červen - měsíc přátelství na soutoku Odry s Olší	Město Bohumín / Gmina Kryżanowice	28 380,55	A
2.	Senioři bez hranic	Statutární město Karviná / Gmina Godów	29 292,70	A
3.	Projekt turystycznej ścieżki rowerowej łączącej Karvinę z Zebrzydowicami	Gmina Zebrzydowice / Statutární město Karviná	22 440,00	A
4.	Wisła-Nydek: transgraniczny system informacji turystycznej	Gmina Wisła / Obec Nýdek	20 127,00	A
5.-6.	Trójstyk dla turysty - budowa infrastruktury turystycznej i promocja Trójstyku - etap 2	Gmina Istebna / Sdružení obcí Jablunkovska	11 751,25	B
5.-6.	Trojmení pro turisty - vybudování infrastruktury cestovního ruchu na česko- polské hranici	Sdružení obcí Jablunkovska / Gmina Istebna	30 000,00	B
7.	Aktywizacja polskiej i czeskiej młodzieży na Śląsku Cieszyńskim - wspólne przygotowanie i zawody	Młodzieżowe Towarzystwo Pławackie "Delfin" / Sportovní centrum Bystřice	23 307,50	B
8.	Marklowice - Stonava. Vždy společně	Základní škola a Mateřská škola Stonava / Gmina Marklowice	17 176,05	B

9.	Intenzifikace přeshraničních aktivit mládeže Těšínského Slezsky prostřednictvím sportu	Sportovní centrum Bystřice / Młodzieżowe Towarzystwo Pławackie "Delfin"	23 000,00	B
10.	OFF scena alternatywna	Stowarzyszenie Solidarność Polsko - Czesko - Słowacka / Občanské sdružení AVE	28 039,92	A
11.-12.	Obchody jubileusu 90 rocznicy powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego	Gmina Cieszyn / Kongres Polaków v České republice	23 972,67	A
11.-12.	Chráním tě, Země má	Základní škola Orlová - Poruba / Urząd Miasta Radlin	8 494,00	A
13.	Třinecké dny umění - Arteterapie bez hranic	Nemocnice Třinec / Stowarzyszenie promocji i rozwoju Ustronia	16 286,00	A
14.-15.	W poszukiwaniu wspólnych korzeni - przegląd zespołów regionalnych Śląska Cieszyńskiego w Rudzicy	Gmina Jasienica / Město Petřvald	30 000,00	A
14.-15.	Přátelstvím bez hranic za pozváním	Základní škola Prameny, Karviná / Miasto Jastrzebie Zdrój w imieniu Szkoły Podstawowej Nr.19 im. Juliana Tuwima w Jastrzębiu Zdroju	17 198,83	A
16.	Podróż przez historię	Gmina Strumień / Pro Gymnasium, Ostrava	17 335,32	B
17.	Bezpieczeństwo po obu stronach granicy	Gmina Jasienica / Město Petřvald	30 000,00	A
18.	Wiem gdzie jestem! - systém nawigacji i informacji turystycznej w gminie Zebrzydowice - etap 2	Gmina Zebrzydowice / Obec Petrovice u Karviné	16 591,70	C

Zdroj: <http://euroregion.inforeg.cz/fond.php?page=fond2>, 31.03.2010

Příloha č. 10

Přehled přijatých projektových žádostí - 3.kolo výzvy ze dne 25.6.2009

počet	3. průběžná výzva			celkem projektových žádostí
	A	B	C	
CZ předložené projektové žádosti	4	4	2	10
PL předložené projektové žádosti	4	4	14	22
CELKEM	8	8	16	32
CZ projednané na EŘV	6	4	2	12
PL projednané na EŘV	4	4	14	22
CELKEM	10	8	16	34
CZ schválené projektové žádosti	3	4	0	7
PL schválené projektové žádosti	3	4	8	15
CELKEM	6	8	8	22
CZ zamítnuté	3	0	1	4
PL zamítnuté	1	0	4	5
CELKEM	4	0	5	9
CZ jiné (pozastavené, nové hodnocení)	0	0	1	1
PL jiné (pozastavené, nové hodnocení)	0	0	2	2
CELKEM	0	0	3	3

Příloha č. 11

Seznam schválených projektů – 3.kolo výzvy ze dne 25.6.2009

3.kolo výzvy, 25.6.2009				
poř. číslo	Název projektu	Žadatel / Partner	Požadavek ERDF v EUR upravený EŘV*	Typ projektu
1.	Jsme si blíží, než se zdá, na našich akcích cestou tradice boříme bariéry mezi našimi kulturami	Koliba, o.s./ Cieszyńskie Stowarzyszenie Agroturystyczne "Natura"	30 000,00	A
2.	Infotur - 2	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej, Olza / Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci	10 625,00	B

3.	Těšínské události 19.-21.stol./publikace a výstava o společné historii měst Cieszyn a Český Těšín	Ducatus Teschinensis o.s. / Muzeum Śląska Cieszyńskiego	29 282,00	A
4.	Vojenská historie Těšínského Slezska v letech 1900 - 2000 - Příběhy lidí Těšínského Slezska	Institut EuroSchola, o.s. / Macierz Ziemi Cieszyńskiej - Towarzystwo Miłośników Regionu - Sekcja Miłośników Militariów Cieszyn	24 422,24	A
5.-6.	Infotur - 2	Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci / Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej, Olza	20 197,98	B
5.-6.	Kulturní dědictví jako klíč k identitě česko-polského pohraničí na Těšínském Slezsku. K výročí 1200 let Těšína	Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie / Kongres Polaków w České Republice	23 477,63	A
7.	Propagace gorolské lidové tvorby na česko-polsko-slovenském tojmezi	Gotic, příspěvková organizace / Gminny Ośrodek Kultury - Biblioteka Publiczna w Istebnej	12 313,00	B
8.	Projekt globálního rozvojového vzdělávání mládeže Těšínského Slezska - Spoj se s Přírodou!	Stowarzyszenie na rzecz Działań Ekologicznych, Kulturalnych i Społecznych Serfenta / Institut EuroSchola, o.s.	28 593,32	A
9.	Poznajemy się nawzajem	Gmina Strumięń / Město Petřvald	6 317,91	B
10.	Promocja góralskiej twórczości ludowej na trójstyku polsko - czesko - słowackim	Gminny Ośrodek Kultury - Biblioteka Publiczna w Istebnej / GOTIC, příspěvková organizace	23 601,95	B
11.	Jablunkov - Wisla na turistických přeshraničních stezkách	Město Jablunkov / Gmina Wisla	8 874,00	B
12.	Pakiet wydawniczy Śląska Cieszyńskiego - promocja regionu	Powiat Cieszyn / Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci	23 894,35	C
13.	Poznejme se navzájem	Město Petřvald / Gmina Strumięń	3 936,64	B

14.	Jablonków - Wisła na turystycznych ścieżkach transgranicznych	Gmina Wisła / Město Jablunkov	27 888,50	B
15.	Promocja trasy Greenways Jaworze-Stonavka	Ośrodek Promocji Gminy Jaworze / Obec Komorní Lhotka	12 567,25	C
16.- 17.	Uphill MTB Beskidy - organizacja cyklu wyścigów w kolarstwie górskim na polsko-czeskim pograniczu	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Ustronia / Gmina Istebna, Miasto Ustroń, Obec Bukovec	24 395,00	C
16.- 17.	Spotkajmy się po drugiej stronie granicy	Miasto Jastrzębie Zdrój / Statutární město Karviná	17 440,97	C
18.	Kampania Promocyjna Śląska Cieszyńskiego	Powiat Cieszyń / Regionální rada rozvoje a spolupráce v Třinci	25 204,88	C
19.	Hranice umění přeshraniční divadelní setkání	Gmina Jasienica / Město Petřvald	30 000,00	A
20.- 21.	Bogaci tradycją. Obrzędowość na pograniczu polsko-czeskim	Gminny Ośrodek Kultury w Jasienicy/ Místní skupina PZKO Guty	25 499,15	C
20.- 21.	Centrum Olza	Gmina Godów / Obec Petrovice u Karviné	22 537,63	C
22.	EURO BESKIDY CUP - szansą wzajemnej współpracy i poznania się przez sport	Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF "Dament" w Jastrzębiu Zdroju / Sportovní klub X-AIR Ostrava	16 036,95	C

Zdroj: <http://euroregion.inforeg.cz/fond.php?page=fond2>, 31.03.2010

Příloha č. 12

Přehled přijatých projektových žádostí - 4.kolo výzvy ze dne 21.12.2009

počet	4. průběžná výzva			celkem projektových žádostí
	A	B	C	
CZ předložené projektové žádosti	3	5	1	9
PL předložené projektové žádosti	4	7	13	24
CELKEM	7	12	14	33
CZ projednané na EŘV	3	4	2	9
PL projednané na EŘV	4	7	14	25
CELKEM	7	11	16	34

CZ schválené projektové žádosti	1	3	1	5
PL schválené projektové žádosti	4	6	10	20
CELKEM	5	9	11	25
CZ zamítnuté	1	0	0	1
PL zamítnuté	0	0	3	3
CELKEM	1	0	3	4
CZ jiné (pozastavené, nové hodnocení)	1	1	1	3
PL jiné (pozastavené, nové hodnocení)	0	1	1	2
CELKEM	1	2	2	5

Příloha č.13

Seznam schválených projektů – 4.kolo výzvy ze dne 21.12.2009

4.kolo výzvy, 21.12.2009				
poř. číslo	Název projektu	Žadatel / Partner	Požadavek ERDF v EUR upravený EŘV*	Typ projektu
1.	Společná studie silničního provozu a parkování v centrech Českého Těšína a Cieszyna	Město Český Těšín / Gmina Cieszyn	29 846,05	A
2.	Sport a turistika bez hranic - utužování partnerské spolupráce obcí Golezów a Vendryně	Gmina Golezów / Obec Vendryně	25 487,25	A
3.	Čtení sbližuje národy	Biblioteka Miejska w Cieszynie / Městská knihovna	13 171,17	A
4.	Sport na hranici	Gmina Cieszyn / Město Český Těšín	20 335,50	A
5.	Podróż przez historię - czasy komunizmu	Gmina Strumień / Pro Gymnasium	21 578,95	B
6.	Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion ŚC szkołą integracji europejskiej	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej "Olza" / Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska	30 000,00	B

7.-8.	Extreme park	Miasto Cieszyn / Město Český Těšín	16 585,67	B
7.-8.	I Polsko - Czeskie targi agroturystyczne. Jaworze - Tranovice 2010	Ośrodek Promocji Gminy Jaworze / Obec Třanovice	25 497,53	B
9.	Polsko - České trhy agroturistiky. Jaworze - Třanovice 2010.	Obec Třanovice / Ośrodek Promocji Gminy Jaworze	13 192,00	B
10.	"Jedeme společně" - amatérská umělecká tvorba odkazu epoch a národů	Gminny Ośrodek Kultury w Golwyszowie / Obec Vendryně	25 308,75	A
11.	E - oferta - aktywna promocja multimedialna	Gmina Zebrzydowice / Gmina Hażlach / Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach / Obec Petrovice u Karviné	11 821,80	C
12.-13.	Obchody 1200 - lecia Cieszyna za	Towarzystwo Ewangelickie w Cieszynie / Církevní základní škola a mateřská škola Třinec	25 046,16	C
12.-13.	EURO BESKIDY CUP - szansa wzajemnej współpracy i poznania się przez sport - 2.etap	Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF "Dament" w Jastrzębiu Zdroju / Sportovní klub X-AIR Ostrava	23 935,15	B
14.	140. let hasičů v Těšíně - Hasiči bez hranic	Sbor dobrovolných hasičů / Oddział Miejski Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Cieszynie	10 297,75	B
15.	Strażacy bez granic - 140 lat strażaków w Cieszynie	Oddział Miejski Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Cieszynie / Sbor dobrovolných hasičů	10 907,20	B
16.	Spartakiada ASTRA - Awangardowość Sportu Transgranicznego Razem Aktywni	Gmina Skoczów / Základní škola Dany a Emila Zátokových, Třinec, příspěvková organizace	8 950,90	C
17.	Voda náš společný mezinárodní poklad	Základní škola Karviná U Lesa / Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego	22 203,70	B

18.	Transgraniczne tradycje kulinarne	Gmina Skoszów / Statutární Město Karviná	10 287,75	C
19.	Tak daleko - tak blisko	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Strumieniu / Město Petřvald	24 518,64	C
20.	Transgraniczny, młodzieżowy obóz językowo - turystyczny - Istebna 2009	Gmina Istebna / Obec Bukovec	8 542,50	C
21.	Euroregionalny festiwal dzieci i młodzieży	Miejski Dom Kultury w Skoczowie / Statutární město Karviná	6 619,37	C
22.	Komorní Lhotka včera a dnes	Obec Komorní Lhotka / Gmina Jaworze	16 294,50	C
23.	Droga Książęca - Via Ducalis - poszerzenie proguktu turystycznego	Powiat Cieszyński Muzeum Śląska Cieczyńskiego / Muzeum Těšínska, příspěvková organizace	21 700,00	C
24.- 25.	IV Międzynarodowy Rajd Samochodowy Jaworze - Strecno - Komorni Lhotka	Ośrodek Promocji Gminy Jaworze / Sdružení obcí povodí Stonávky	9 256,51	C
24.- 25.	Z sąsiadem lepiej. Chybie - Terlicko na start	Gmina Chybie / Obec Těřlicko	13 990,49	C

Zdroj: <http://euroregion.inforeg.cz/fond.php?page=fond2>, 31.03.2010

Příloha č. 14

Termíny Fondu mikroprojektů OPPS ČR-PL v jednotlivých euroregionech

EŘV / EKS	Euroregion						
		Nisa / Nysa	Glacensis	Praděd / Pradziad	Silesia	<i>Těšínské Slezsko / Śląsk Cieszyński</i>	Beskydy / Beskidy
1.	Termín předkládání žádostí	27.5.2008	27.6.2008	7.5.2008	27.6.2008	26.6.2008	1.8.2008
	Termín zasedání EŘV	1.7.2008	3.9.2008	26.6.2008	19.9.2008	11.9.2008	26.9.2008
2.	Termín předkládání žádostí	12.8.2008	14.11.2008	30.9.2008	17.9.2008	26.9.2008	9.1.2009
	Termín zasedání EŘV	24.9.2008	21.1.2009	21.11.2008	11.12.2008	4.2.2009	20.3.2009

3.	Termín předkládání žádostí	30.10.2008	24.4.2009	11.3.2009	29.1.2009	13.3.2009	19.6.2009
	Termín zasedání EŘV	16.12.2008	30.6.2009	7.5.2009	23.4.2009	25.6.2009	16.10.2009
4.	Termín předkládání žádostí	27.1.2009	2.10.2009	30.9.2009	15.6.2009	18.9.2009	15.1.2010
	Termín zasedání EŘV	1.4.2009	12.1.2010	26.11.2009	17.9.2009	21.12.2009	26.3.2010
5.	Termín předkládání žádostí	21.4.2009	16.4.2010	10.3.2010	18.1.2010	12.3.2010	25.6.2010
	Termín zasedání EŘV	16.6.2009	29.6.2010	21.5.2010	15.4.2010	24.6.2010	24.9.2010
6.	Termín předkládání žádostí	6.10.2009	27.10.2011	9/2010	7.6.2010	17.9.2010	
	Termín zasedání EŘV	8.12.2009	1/2011	11/2010	16.9.2010	16.12.2010	
7.	Termín předkládání žádostí	12.1.2010			17.1.2011		
	Termín zasedání EŘV	16.3.2010			14.4.2011		
8.	Termín předkládání žádostí	13.4.2010			13.6.2011		
	Termín zasedání EŘV	16.6.2010			15.9.2011		
9.	Termín předkládání žádostí	14.9.2010					
	Termín zasedání EŘV	16.11.2010					

Zdroj: <http://www.cz-pl.eu/fond-mikroprojektu.html>, 10.4.2010

Příloha č. 15

Mapa Trojmezí (projekt „Trojmezí – turistická mapa příhraničí“)

Zdroj: <http://www.jablunkovsko.cz/index.php?jaz=cs&secm=132>

Příloha č. 16

Logo projektu „Ondrášovo“

Zdroj: <http://ondrasovo.tesinske-beskydy.cz/>